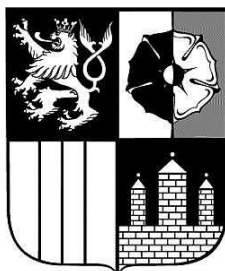

**Odbor školství, mládeže a tělovýchovy
Krajského úřadu
Jihočeského kraje**

VÝROČNÍ ZPRÁVA

**o stavu koncepce
a rozvoje sítě a o stavu a rozvoji výchovně vzdělávací soustavy v Jihočeském
kraji**

Zpracoval: Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Březen 2004

Popis stavu vzdělávací soustavy v kraji

1.1.	Struktura a organizace škol, předškolních zařízení a školských zařízení	3
1.2.	Změny v obsahu vzdělávání	4
1.3.	Změny ve struktuře sítě škol	5
1.4.	Rekonstrukce škol a školských zařízení, výstavba, vybavení	6
1.5.	Řízení a správa	8
1.6.	Financování školství	8
1.7.	Pedagogičtí zaměstnanci ve školství	10
1.8.	Inovace (rozvojové programy, zavádění nových metod výuky a vzdělávání)	12
1.9.	Mezinárodní spolupráce a programy	13
1.10.	Spolupráce na regionální úrovni (s obcemi a se sociálními partnery)	14

Stav vzdělávací soustavy v jednotlivých oblastech

2.1.	Předškolní vzdělávání	14
2.2.	Základní vzdělávání	17
2.3.	Střední vzdělávání (střední odborné, úplné střední a úplné střední odborné vzdělání, včetně nástavbového studia)	21
2.3.1.	Gymnázia	26
2.3.2.	Střední odborné školy, Střední odborná učiliště a Učiliště včetně nástavbového studia	27
2.3.3.	Střediska praktického vyučování	31
2.4.	Vyšší odborné vzdělávání	31
2.5.	Poradenství	32
2.6.	Speciální vzdělávání, ústavní a ochranná výchova	33
2.6.1.	Speciální školy a jejich součásti	34
2.6.2.	Etapedická zařízení	34
2.7.	Zájmová vzdělávání a školská zařízení pro volný čas dětí a mládeže	37
2.7.1.	Jazykové školy	37
2.7.2.	Základní umělecké školy	38
2.7.3.	Domy dětí a mládeže	40
2.8.	Další vzdělávání na školách	41
2.9.	Školská zařízení	42
2.9.1.	Školní jídelny	42
2.9.2.	Domovy mládeže	44

Výsledky vzdělávání v kraji

3.1.	Analýza hodnotící výsledky v kraji	46
3.2.	Úspěšnost absolventů při přechodu na vyšší stupeň školy	47
3.3.	Úspěšnost v mezinárodních i národních průzkumech	48
3.4.	Zaměstnatelnost absolventů středních škol	48
3.5.	Analýza k problematice neprospěchu a nedokončeného vzdělání na ZŠ	51
3.6.	Výsledky výchovně vzdělávací prevence a dalších sociálně patologických jevů	51
3.7.	Výsledky soutěží a přehlídek	53

Závěr**53**

Výroční zpráva o stavu koncepce a rozvoje sítě a o stavu a rozvoji výchovně vzdělávací soustavy v kraji (dále jen „výroční zpráva“) byla zpracována v souladu s § 6 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a dle struktury, kterou stanovilo MŠMT ČR. Obsahuje též informace o hospodaření kraje v oblasti předškolních zařízení, škol a školských zařízení.

Zdroj použitých dat:

- Počty žáků - výkony škol ze statistických výkazů za rok 2002/2003
- Demografie - Český statistický úřad za rok 2002
- Ekonomická data za školství – sestavy MÚZO, Praha, 2002
- Údaje o zaměstnatelnosti absolventů za rok 2001-2003 – úřady práce
- Rozbory v časových řadách – Krajský úřad, České Budějovice
- Zpráva o školním roce 2002/2003 – ČŠI
- Krajská ročenka školství 2002 - ÚIV

Popis stavu vzdělávací soustavy v kraji

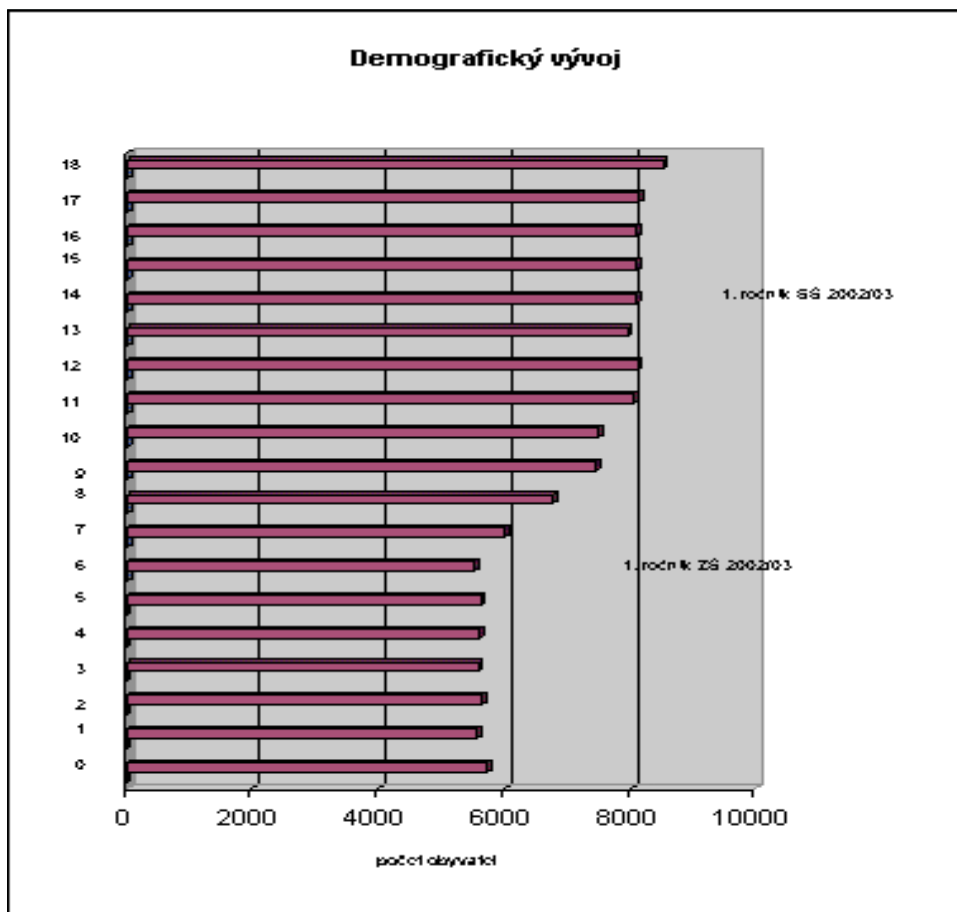
1.1. Struktura a organizace škol, předškolních zařízení a školských zařízení (Demografická analýza)

Pro posouzení demografického vývoje obyvatelstva ve věku základní školní docházky a studia na středních školách jsou uvedeny počty obyvatel do věku osmnácti let. Ve statistických rozbořech se pracuje s kontingenty obyvatel ve věku 3 až 5 let, 6 až 14 let a 15 až 18 let.

Z tabulkových hodnot a grafické interpretace vyplývá, že hodnoty počtu obyvatel se pohybují v několika pásmech. Nejvyšší počet obyvatel ve sledovaném věkovém pásmu přísluší osmnáctiletým občanům, který hodnotou na úrovni 8500 odpovídá počtu obyvatel před obdobím demografického poklesu. V pásmu věku od jedenácti do sedmnácti let je počet obyvatel na úrovni mírně převyšující osm tisíc s téměř nevýznamnými rozdíly. K poklesu počtu obyvatel dochází významně v pásmu šesti až desetiletých, kdy meziroční pokles představuje 500 až 700 obyvatel. V pásmu obyvatel předškolního věku je počet na úrovni 5600 dětí.

Věk	České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor	Celkem
0	1626	631	838	637	497	624	880	5733
1	1556	571	846	591	531	589	870	5554
2	1640	588	853	603	473	581	901	5639
3	1517	599	840	625	524	593	885	5583
4	1537	572	877	638	507	541	922	5594
5	1589	640	838	644	475	592	849	5627
6	1501	587	837	614	470	634	884	5527
7	1676	609	944	663	530	635	955	6012
8	1818	719	1086	716	608	736	1088	6771
9	2082	767	1237	797	601	803	1162	7449
10	2187	762	1129	807	667	752	1178	7482
11	2315	822	1212	856	678	874	1293	8050
12	2343	773	1235	899	704	926	1238	8118
13	2283	839	1182	846	658	868	1276	7952
14	2311	822	1236	910	656	873	1282	8090
15	2315	827	1180	806	690	977	1306	8101
16	2316	812	1227	860	682	894	1311	8102
17	2302	841	1173	867	715	868	1359	8125
18	2407	871	1292	871	728	951	1391	8511

Tabulkové hodnoty jsou znázorněny v grafu.

1.2. Změny v obsahu vzdělávání

Vzdělávání v českých školách se tradičně zaměřovalo na předávání „hotových“ informací. V dnešní společnosti jsou informace a „fakta“ snadno dostupná a velmi rychle zastarávají. Způsob výuky se proto v našich školách mění, je snaha vést studenty k samostatnému řešení problémů, kritickému a tvořivému myšlení a je kladen důraz na aktivní znalost cizího jazyka. Podobně jsou studenti vedeni k propojování poznatků z různých disciplín.

Tím se po dokončení studia zvyšuje jejich šance prosadit se na trhu práce.

Pracovní trh klade důraz na:

- schopnost se neustále učit, otevřenost k novým poznatkům;
- tvořivost, pružnost a samostatnost;
- schopnost řešit problémy, činit závěry a dovednost syntetizovat;
- sociální dovednosti (zejména schopnost kooperovat a týmově spolupracovat);
- schopnost všestranně zpracovávat informace;
- širší obecnou vědeckou a technickou vzdělanost;
- porozumění současné společnosti a ekonomice, principům a organizaci podnikání;
- široké pochopení dalších problémů (životní prostředí, sociální problémy, jiné kultury apod.).

Ne všichni absolventi škol však tyto dovednosti dostatečně ovládají a umí se na trhu práce orientovat. Proto jedním z nejnáléhavějších úkolů školské a zaměstnavatelské sféry je najít a postupně realizovat optimální způsob propojení vzdělávacího systému s trhem práce.

1.3. Změny ve struktuře sítě škol

Síť škol, předškolních zařízení a školských zařízení Jihočeského kraje je postupně redukována. Ve školním roce 2002/2003 byly podány žádosti o změny v zařazení pouze v níže popsaných úpravách, které byly doporučeny Radou Jihočeského kraje a schváleny MŠMT ČR s účinností k 1.9.2003.

SOU dopravní a technické a SOŠ automobilní, Skuherského 3, České Budějovice

zřízení Vyšší odborné školy
zařazení oborů vyššího studia (denní studium)
23-45-N/004 Diagnostika a servis silničních vozidel
37-41-N/003 Provoz a ekonomika dopravy
(od 1. 9. 2003 název - VOŠ, SPŠ automobilní a SOU dopravní a technické, České Budějovice)

ISŠ stavební, Č. Budějovice, Nerudova 59

zařazení studijního oboru (denní studium)
78-42-M/001 Technické lyceum

ISŠ elektrotechnická – COP, Hluboká nad Vltavou, Zvolenovská 537

zařazení oboru (dálkové studium)
26-51-H/001 Elektrikář

ISŠ a U, Velešín, U Hřiště 527

zařazení oboru (denní studium)
26-41-M/002 Elektrotechnika – počítačové systémy

Odborné učiliště a Praktická škola, Písek, Národní svobody 28

zařazení oborů
65-52-E/001 Kuchařské práce
69-55-E/005 Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních

ISŠ technická, Milevsko, Čs. armády 777 a SOU zemědělské, OU a U, Veselíčko

zařazení oboru
69-53-E/001 Práce v autoservisu
(sloučení škol k 1. 1. 2003)

SPV, Vimperk, Pasovská 148

zvýšení kapacity SPV

SOU, Blatná, U Sladovny 671

zvýšení kapacity SOU

SOU a Učiliště, Vodňany, Palackého 81

zařazení oboru OU
41-52-E/004 Květinářské, zelinářské a ovocnářské práce
snížení kapacity DM
(od 1. 9. 2003 název - SOU, OU a U, Vodňany, Palackého 81)

SPŠ strojnická, Tábor, Komenského 1670

změny cílových kapacit oborů a vyřazení oborů s ukončenou platností

SOŠ pro ochranu a tvorbu životního prostředí, Veselí nad Lužnicí, Blatské sídliště 600

zařazení oboru (denní studium)
29-46-M/001 Technologie potravin – zpracování mléka

SOU potravinářské a Učiliště, Tábor, Angela Kančeva 2506

zařazení oborů – dálkové formy studia
29-41-L/502 Potravinářský průmysl
29-56-H/002 Řezník – uzenář pro výrobu

Obchodní akademie, Třeboň, Táboritská 688

snížení kapacity DM

Domov mládeže, Tábor, Komenského 2235

snížení kapacity DM

ZUŠ, Velešín, U Hřiště 527

zařazení tanečního oboru

SPŠ stavební, České Budějovice, Resslova 2

zařazení oboru dálkového studia

36-47-M/001 Stavebnictví

SOŠ technická, SOU a U, České Budějovice, Lidická 31

změny kapacit součástí SOU a U

Slučování škol

Sloučení k 1.1.2003:

- SOŠ a SOU, Trhové Sviny, Školní 709 se SOU zemědělským a OU, Trhové Sviny, Husova 548 - **nástupnická organizace SOŠ, SOU a OU, Trhové Sviny, Školní 709;**
- ISS technická, Milevsko, Čs. armády 777 se SOU zemědělským, OU a U, Veselíčko č.1 – **nástupnická organizace ISS a OU, Milevsko, Čs. armády 777;**
- SOU a U, Vimperk, Nerudova 267 se SOU zemědělským, OU a U, Dub č. 83 – **nástupnická organizace SOU, OU a U, Vimperk, Nerudova 267;**
- SOU, Strakonice, Zvolenská 934 se SOU textilním a OU, Strakonice, Kochana z Prachové 163 – **nástupnická organizace SOU a OU, Strakonice, Zvolenská 934.**

V roce 2003 se připravovalo:

Sloučení k 1.1.2004:

- VOŠ lesnická a Střední lesnická škola B. Schwarzenberga, Písek, Lesnická 55 se Školním polesím Hůrka, Smrkovice 64 - **nástupnická organizace VOŠ lesnická a Střední lesnická škola B. Schwarzenberga, Písek, Lesnická 55.**

Sloučení škol k 1.7.2004:

- VOŠ, SPŠ automobilní a SOU dopravní a technické, České Budějovice, Skuherského 3 se SOŠ technickou, SOU a U, České Budějovice, Lidická 31 – **nástupnická organizace VOŠ, SPŠ automobilní a SOU dopravní a technické, Č. Budějovice, Skuherského 3;**
- SOŠ a SOU řemesel a služeb, Tábor, Bydlišského 2474 se SOU potravinářským a U, Tábor, A. Kančeva 2506 – **nástupnická organizace SOŠ a SOU řemesel a služeb, Tábor, Bydlišského 2474.**

Žádosti byly odsouhlaseny Radou Jihočeského kraje a Zastupitelstvem Jihočeského kraje v roce 2003.

1.4. Rekonstrukce škol a školských zařízení, výstavba, vybavení

Finanční prostředky pro školy a školská zařízení z fondu rozvoje školství (FRŠ) přidělené Jihočeským krajem v roce 2002 (IV a NIV celkem), přičemž pro rok 2002 byly stanoveny tyto priority:

- rekonstrukce a vybavení školních jídelen podle vyhlášky MZ č. 107/2001 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných
- úpravy domovů mládeže a dalších prostor škol a školských zařízení dle vyhlášky MZ č. 108/2001 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na prostory a provoz škol, předškolních zařízení a některých školských zařízení
- odstraňování havarijních stavů v budovách škol a školských zařízení (topení, voda, střechy)
- zateplování budov v návaznosti na vypracované energetické audity.

Investiční akce:

Název školy	Akce	Skutečnost (tis. Kč)
SOŠ veterinární a zemědělská Č.B.	výdejní linka – školní jídelna, konvektomat	835
SOŠ Blatná	výměna topných těles v těl. školy	140
VOŠL a SLŠ B.Schwarzenberga Písek	revitalizace vodních nádrží ve škol. polesí	235
VOŠ Č.Budějovice	plynová přípojka do areálu VOŠ	494
SOŠ a SOU řemesel Tábor	myčka nádobí, konvektomat a kotel	1 630
ZvŠ a PŠ Trh. Sviny	regulace vytápění	509
ISŠ-COP Hluboká nad Vlt.	oprava nosné konstrukce- DM	590
Gymnázium Český Krumlov	rekonstrukce výdejny jídel	200
SOU rybářské a U Třeboň	stavební úpravy školní jídelny	214
Gymnázium Jindřichův Hradec	zařízení a vybavení školní jídelny	500
Gymnázium Milevsko	velká oprava topného systému, oprava omítek	470
ZUŠ Milevsko	výměna střešních světlíků	214
DM, Holečkova 2, Č.Budějovice	rekonstrukce soc. zařízení	460
Gymnázium, Jírovцова, Č.Budějovice	odstranění vlhkosti zdí	66
VOŠ a SZeŠ Tábor	rekonstrukce rozvodů topení a el. rozv. na DM	776
OU a PrŠ Lišov	vybavení ŠJ	300
DD a spec. školy Radenín	rekonstrukce vodárny	1000
SOŠ a SOU stavební Tábor	rekonstrukce stravovny ul. M.Koláře	400
ISŠ lesnická Vimperk	rekonstrukce kanalizace školy	193
SOU a U Vimperk	rekonstrukce soc. zařízení	550
SOU a U Písek	OP Samoty, budova A – úprava top. systému	150
Spec. školy-vady řeči, Týn nad Vltavou	půdní vestavba-projekt	250
SOŠ a SOU stavební Tábor	rekonstrukce soc. zařízení v ubyt. části DM	1200
SOU Strakonice	oprava rozvodu vody	400
SPV Vimperk	rekonstrukce soc. zařízení II. a III. NP	835
Gymnázium Prachatice	rekonstrukce elektrického zařízení-osvětlení	300
SOU a U Písek	OP Strakonice-oprava střešního pláště	200
SOU a U Písek	OP Samoty 2124-oprava příček a příček haly B	200
ISŠ technická Milevsko	přestavba školní kuchyně na tělocvičnu	900
Gymnázium Strakonice	dovybavování školní jídelny	460
VOŠ a SPŠ Volyně	oprava plochých střech na DM VOŠ	600
ISŠ Hněvkovice	rekonstrukce kotelny	1135
ISŠ-COP Hluboká nad Vltavou	rekonstrukce rozvodu vody a el. instalace	700
Obchodní akademie Č.Budějovice	oprava střechy-budova tělocvičny	270
Gymnázium Jindřichův Hradec	oprava podlah ve třídách	400
Gymnázium Třeboň	výměna dveří v budově školy-konečná etapa	300
DDM Jindřichův Hradec	turist. zákl.Tokániště-vým.oken-kuch. pavilon	500
Školní jídelna, Školní 716, Volyně	rekonstrukce opěrné zdi a zpevněných ploch	2 291
Gymnázium Prachatice	izolace proti vodě	500
Gymnázium Písek	vybavení kuchyně,vícepráce dost. tělocvičny	3 650
SOŠ automobilní Č.Budějovice	rekonstrukce dílen	4 908
VOŠ a Stř. zemědělská škola Tábor	doplatek rekonstrukce ŠJ	6800
SOŠ obchodní Tábor	přestavba DM na učebny	5583

Spec. MŠ České Budějovice	odstranění škod po povodních	500
ZvŠ a PŠ Trhové Sviny	obnova nábytku po povodních	100
ISŠ lesnická Vimperk	oprava lesních cest	250
ISŠ cest. ruchu Č. Budějovice	dokončení rekonstrukce Zátkovy budovy	9956
VOŠ Č. Budějovice	rekonstrukce školní jídelny	327
celkem		53 441

1.5. Řízení a správa

Ve školním roce 2002/2003 fungoval již Jihočeský kraj po přechodu zřizovatelských funkcí z úrovně ministerské na úroveň krajskou plně v rámci svých kompetencí v přenesené i samostatné působnosti.

Na formování strategie školství v Jihočeském kraji se podíleli jak zastupitelé kraje při svých jednáních (výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost; vlastní jednání rady a zastupitelstva kraje), tak sociální partneři, např. Hospodářská komora Jihočeského kraje, jednotlivé úřady práce v okresních městech kraje, zástupci zaměstnavatelských svazů aj.

Na programu jednání bylo rozhodování a řešení problémů v oblasti školství tak, aby byla naplněna myšlenka úspory nákladů ve školství, ať provozních či mzdových, dále myšlenka souladu s dlouhodobým záměrem rozvoje školství v kraji.

Úkoly, které se ve školním roce 2002/2003 řešily na úrovni kraje:

- realizace, vyhodnocování a řízení vzdělávací politiky v souladu s dlouhodobým záměrem rozvoje školství jak České republiky, tak Jihočeského kraje
- následná optimalizace školství v důsledku poklesu naplněnosti tříd škol (slučování škol)
- spolupráce s obcemi III. typu jako strategickými partnery v linii řízení obecního školství
- příprava metodických podkladů, zpráv, analytických materiálů pro kvalitní řízení základního, středního i vyššího odborného školství
- zkvalitnění celé řídicí linie, sjednocení řídicích postupů, metodických a kontrolních systémů na úrovni kraje (zřízení neveřejných internetových stránek pro školy zřizované krajem; komunikace se zřizovateli základních škol formou vydávání Informačního listu pro starosty obcí apod.)
- sledování kvality poskytovaných služeb ve školství – výroční zprávy, evaluační mechanismy apod.
- nastartování čerpání finančních zdrojů z předstrukturálních fondů Evropské unie
- účast škol v různých programech vyhlašovaných jak z úrovně MŠMT, tak z úrovně Jihočeského kraje – dotační politika kraje a čerpání finančních prostředků z těchto zdrojů
- zapojení odboru školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu do operačního programu Rozvoj lidských zdrojů na úrovni kraje
- příprava na změnu financování ve školství v následujících letech v oblasti personální politiky ve vztahu ke snižujícímu se rozpočtu finančních prostředků pro jednotlivé školy (strategie zavedení agregovaných normativů)
- zkvalitnění úrovně práce pracovníků odboru školství v souladu se zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednících, v platném znění – splnění podmínky složení zkoušek zvláštní odborné způsobilosti.

1.6. Financování školství

V roce 2002 financování škol a školských zařízení probíhalo prostřednictvím okresních úřadů pro školy a školská zařízení zřizovaná obcemi, prostřednictvím krajského úřadu pro školy a školská zařízení zřizovaná krajem. Finanční prostředky byly ze státního rozpočtu přidělovány uvedeným školám a školským zařízením normativní metodou podle výkonových ukazatelů a dle metodiky ministerstva školství pro rozpis rozpočtu na rok 2002.

MŠMT ČR si v oblasti normotvorného a metodického řízení zachovalo funkci odpovědnosti při tvorbě metodiky rozpisu rozpočtu, stanovení normativů pro rozdělování prostředků státního rozpočtu a příprava základních kritérií pro normotvornou roli státní správy na nižších úrovních.

Jednalo se o tzv. přímé výdaje na vzdělávání hrazené státem určené na mzdové prostředky, povinné odvody sociálního a zdravotního pojištění a FKSP, učebnice, učební pomůcky, školní potřeby poskytované žákům zdarma, rozvojové a inovační programy, další vzdělávání pedagogických pracovníků a náklady související s pracovní právními vztahy zaměstnanců.

Ostatní provozní výdaje na činnost škol a školských zařízení podle zákona č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, byli povinni hradit jednotliví zřizovatelé škol a školských zařízení, tj. obce a kraj.

Dále v roce 2002 prostřednictvím krajského úřadu probíhalo financování soukromých škol a školských zařízení na základě uzavřených smluv v souladu se zákonem č.306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Neinvestiční výdaje v roce 2002 - příspěvkové organizace zřizované krajem v tis. Kč

Okres	NIV celkem	z toho: přímé náklady				Provozní ONIV
		platy	OPPP	odvody+ONIV	UP na povodně (učební pomůcky) UZ 33265	
Č.Budějovice	504 813	349 621	7 157	148 035	5 020	112 923
Č.Krumlov	109 318	73 587	1 738	33 993	120	27 010
J.Hradec	194 275	136 367	1 613	56 295		47 300
Písek	182 803	125 583	1 986	55 234	1 507	51 916
Prachatice	99 200	68 607	1 077	29 516	100	26 855
Strakonice	196 433	138 124	2 853	55 456	900	40 326
Tábor	298 990	207 759	4 910	86 321	270	83 404
Celkem	1 585 832	1 099 648	21 334	464 850	7 917	389 734

Neinvestiční výdaje v roce 2002 - obecní školství v tis. Kč

Okres	NIV celkem	z toho: přímé náklady			
		platy	OPPP	odvody+ONIV	UP na povodně UZ 33265
České Budějovice	553 998	389 867	2 067	157 814	4 250
Český Krumlov	207 666	147 145	443	59 378	700
Jindřichův Hradec	294 755	209 201	833	84 614	107
Písek	216 934	153 566	717	62 068	583
Prachatice	175 535	123 587	1 741	50 207	
Strakonice	220 228	156 473	519	63 154	82
Tábor	320 869	226 779	1 414	91 766	910
Celkem	1 989 985	1 406 618	7 734	569 001	6 632

Dotace soukromým školám v roce 2002 v tis. Kč

České Budějovice	62 678,48
Jindřichův Hradec	4 550,28
Písek	12 130,08
Prachatice	12 860,81
Strakonice	6 545,77
Tábor	18 608,01
celkem	117 373,43

Vysvětlivky k tabulkám:

- NIV – neinvestiční výdaje celkové
- OPPP – ostatní platby za provedenou práci, tj. dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti
- ONIV přímé – ostatní neinvestiční výdaje, tj. celkové přímé NIV po odpočtu prostředků na platy, OPPP a odvody (jedná se o prostředky na učebnice, učební pomůcky, školní potřeby poskytované žákům zdarma, další vzdělávání pedagogických pracovníků, ochranné pracovní pomůcky, cestovné a další náklady související s pracovním vztahem)
- ONIV provozní – ostatní neinvestiční výdaje na provoz škol a školských zařízení
- odvody – odvody zaměstnavatele na sociální a zdravotní pojištění (35% mzdových prostředků + 2% z platů tvorba FKSP)
- PO – příspěvkové organizace s právní subjektivitou zřizované krajem nebo obcí.

V roce 2002 byly krajským i obecním školám a školským zařízeními poskytnuty ze státního rozpočtu další finanční prostředky účelově určené na protidrogovou politiku ve výši 320 000,-Kč, na kriminalitu ve výši 320 000,-Kč a podporu romských žáků ve výši 401 000,-Kč, na informační politiku ve vzdělávání 2 773 000,-Kč a na soutěže 1 906 000,-Kč. Účelové finanční prostředky na podporu romských žáků obdržely i soukromé školy ve výši 45 000,-Kč a na informační politiku ve vzdělávání 288 000,-Kč.

1.7. Pedagogičtí zaměstnanci ve školství

Závazné limity regulace zaměstnanosti pro rok 2002 byly stanoveny ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Závazné limity regulace zaměstnanosti jsou:

- limit prostředků na platy,
- limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci,
- limit počtu zaměstnanců.

Rozpisem rozpočtu byly stanoveny závazné ukazatele zaměstnanosti jednotlivým školám a školským zařízeními, jejichž zřizovatelem byl Jihočeský kraj a obce a jejichž zaměstnanci byli odměňováni z veřejných zdrojů podle zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších orgánech a organizacích, ve znění pozdějších předpisů.

Závazné limity nebyly stanoveny organizacím, které odměňují podle zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, ve znění pozdějších předpisů. Jsou to organizace, jejichž zřizovatelem je soukromá fyzická nebo právnická osoba a církev, a dále organizace, jejichž zřizovatelem byl Jihočeský kraj, ale u nichž velikost dotace ze státního rozpočtu nesplňovala podmínky pro uplatnění zákona č. 143/1992 Sb.

V tabulkách uvádíme přehledy pedagogických pracovníků podle vybraných typů škol a školských zařízení ve školním roce 2002/2003. Údaje jsou převzaty z virtuálních oddílů, které na základě zahajovacích výkazů zpracovává ÚIV v Praze.

Mateřské školy - pedagogičtí zaměstnanci

Okres	Učitelé vč. ředitelů fyzické osoby celkem	Učitelé vč. ředitelů přepočtení na plně zaměst.
České Budějovice	404	389,8
Český Krumlov	152	143
Jindřichův Hradec	250	233,6
Písek	175	168,8
Prachatice	132	125
Strakonice	147	143
Tábor	229	218,3
Celkem	1489	1421,5

Základní školy - pedagogičtí zaměstnanci

Okres	Učitelé vč. řed. – fyzické osoby			Učitelé – přepočt. na plně zaměst.			Vychovatelé	
	celkem	z toho:		celkem	z toho:		fyzické osoby	přepočt. na plně zaměst.
		1.st.ZŠ	2.st.ZŠ		1.st.ZŠ	2.st.ZŠ		
České Budějovice	1084	501	583	1029,1	476,8	552,3	151	136,7
Český Krumlov	424	203	221	383	178,5	204,5	58	40,8
Jindřichův Hradec	652	307	345	592,6	277,5	315,1	99	77,4
Písek	454	189	265	418	176,9	241,1	60	50,3
Prachatice	384	189	195	345,9	163,5	182,4	48	30,4
Strakonice	454	199	255	426,6	184,8	241,8	72	59,3
Tábor	718	317	401	657,1	293,2	363,9	110	88,7
Celkem	4170	1905	2265	3852,3	1751,2	2101,1	598	483,6

Speciální školy - pedagogičtí zaměstnanci

Okres	Učitelé vč. ředitelů		Vychovatelé	
	fyzické osoby celkem	přepočtení na plně zaměst.	fyzické osoby celkem	přepočtení na plně zaměst.
České Budějovice	108	103,9	17	15
Český Krumlov	35	33,4	3	2,4
Jindřichův Hradec	73	70,2	10	7,3
Písek	35	34,6	2	1,6
Prachatice	37	33,1	3	1,5
Strakonice	60	55,8	11	11
Tábor	77	72,2	8	5,8
Celkem	425	403,2	54	44,6

Gymnázia - pedagogičtí zaměstnanci

Okres	Učitelé vč. ředitelů		Učitelé vč. ředitelů	
	fyzické osoby celkem	z toho: externí učitelé	přepočtení na plně zaměst.	z toho: externí učitelé
České Budějovice	332	38	278	9,6
Český Krumlov	91	7	52,4	1,5
Jindřichův Hradec	96	2	84,3	0,3
Písek	87	19	70,6	4,6
Prachatice	68	3	54,9	1,4
Strakonice	54	0	53,2	0
Tábor	128	4	110,9	2
Celkem	856	73	704,3	19,4

SOŠ - pedagogičtí zaměstnanci

Okres	Učitelé vč. ředitelů		Učitelé vč. ředitelů	
	fyzické osoby celkem	z toho: externí učitelé	přepočtení na plně zaměst.	z toho: externí učitelé
České Budějovice	506	88	347,3	17,2
Český Krumlov	91	24	55,2	5,5
Jindřichův Hradec	189	33	142	8,5
Písek	211	37	160,5	7
Prachatice	78	7	41,7	5
Strakonice	215	31	165,6	9,2
Tábor	410	37	239,1	6
Celkem	1700	257	1151,4	58,4

SOU a U - pedagogičtí zaměstnanci

Okres	Učitelé vč. ředitelů		Učitelé vč. ředitelů		MOV *)	
	fyzické osoby celkem	z toho: externí učit.	přepočtené na plně zaměst.	z toho: externí učit.	fyzické osoby	přepočtené na plně zaměst.
České Budějovice	336	57	249,2	19	161	154,5
Český Krumlov	49	1	45,3	0,1	26	23
Jindřichův Hradec	175	25	116,9	8,1	78	71
Písek	80	1	54,9	0,4	44	41,1
Prachatice	73	17	54,2	6,5	30	28
Strakonice	99	3	65,4	0,5	63	56,8
Tábor	236	37	129,3	9,6	96	86,7
Celkem	1048	141	715,2	44,2	498	461,1

*) MOV = mistr odborného výcviku

VOŠ - pedagogičtí zaměstnanci

Okres	Učitelé vč. ředitelů		Učitelé vč. ředitelů	
	fyzické osoby celkem	z toho: externí učitelé	přepočtení na plně zaměst.	z toho: externí učitelé
České Budějovice	175	85	103	32
Český Krumlov	0	0	0	0
Jindřichův Hradec	0	0	0	0
Písek	102	57	16	3,6
Prachatice	28	10	8,6	0,3
Strakonice	62	20	16,3	1,6
Tábor	56	6	22,4	0,9
Celkem	423	178	166,3	38,4

Ve školním roce 2002/2003 došlo oproti předešlému roku k poklesu počtu pedagogických zaměstnanců na mateřských školách (o 15,3 přepočteného zaměstnance – dále jen p.z.) a základních školách (o 71,9 p.z.), na středních a vyšších odborných školách je počet pedagogických zaměstnanců vzhledem ke klesajícímu počtu žáků prakticky stejný.

1.8. Inovace (rozvojové programy, zavádění nových metod výuky a vzdělávání)

O průběhu, podmínkách a výsledcích vzdělávání na základních a středních školách Jihočeského kraje podává ucelenou zprávu ČŠI. Tuto zprávu je možné doplnit o některé aktivity škol, které souvisejí se zaváděním nových metod výuky a účastí škol v řadě rozvojových programů. Školy se podílejí ve spolupráci s NÚOV na přípravě inovovaných učebních dokumentů, které reagují na změny pojetí odborného vzdělávání, na požadavky praxe a trhu práce, podílejí se na přípravě rámcových vzdělávacích programů.

Zvýšená pozornost je věnována vytváření vzdělávacích modulů, školního kurikula, programu celoživotního vzdělávání. Školy zavádějí rovněž netradiční formy a metody práce učitele, které vedou ke zkvalitnění výuky. Zdravotnické školy spolupracují při přípravě učebních dokumentů nového studijního oboru Zdravotnický asistent.

Některé školy Jihočeského kraje se aktivně zúčastnily prostřednictvím svých projektů řady programů, kterými se snažily dosáhnout získání prostředků na zlepšení vzdělávacích podmínek na školách, zavádění nových technologií v odborném výcviku, při odborném vzdělávání pedagogických pracovníků a přiblížení škol veřejnosti.

- Koncem roku 2002 vyhlásil Jihočeský kraj grant na téma „Škola jako centrum celoživotního vzdělávání“. Projekty k této problematice předložilo 12 škol Jihočeského kraje. Odbornou komisí bylo vybráno 6 škol (SPŠ Tábor, ISS obchodní Č.Budějovice, SPŠ stavební Č.Budějovice, OA a Gymnázium Vimperk, ISS Č.Velenice a ISS lesnická Vimperk), mezi které byla Radou kraje schválena a rozdělena částka 358 000,-Kč.

- V rámci Akčního plánu rozvoje kraje pro rok 2002 a 2003 bylo školami podáno několik projektů, z nichž 3 byly schváleny Zastupitelstvem kraje a zrealizovány. „Zřízení paralelního studia 1.ročníku Strojní fakulty ČVUT Praha pro Jihočeský kraj“ - projekt předložila SPŠ a SOU-COP Sezimovo Ústí – příspěvek kraje byl navržen pro rok 2002 –1 800 000,-Kč a 3 810 000,-Kč pro rok 2003. Dále projekt VOŠ a SPŠ automobilní a SOU dopravního a technického Č.Budějovice „Vytvoření komunikačního systému a odborně vzdělávacích center pro potřeby strojírenství“, s příspěvkem kraje ve výši 1,6 mil.Kč a „Vytvoření komunikačního systému a odborně vzdělávacích center pro potřeby stavebnictví“, projekt předložený ISS stavební Č.Budějovice, krajem je na realizaci vyhrazena částka 300 000,-Kč pro rok 2003.
- K rozvojovému programu MŠMT „Vyrovnání disproporcí ve vzdělávací nabídce krajů ve vztahu k potřebám jejich rozvoje“ pro léta 2003-2006 předložil Jihočeský kraj projekt „Odborné vzdělávání pedagogických pracovníků“, na kterém se podílelo 5 škol Jihočeského kraje (VOŠ a SPŠ automobilní a SOU dopravní a technické Č.Budějovice, SOŠ a SOU – COP Sezimovo Ústí, SPŠ a VOŠ Písek, ZUŠ Bechyně, ZUŠ Dačice). Projekt byl MŠMT přijat a na jeho realizaci obdrží uvedené školy v letech 2003-2006 ze státního rozpočtu 4.060 tis.Kč a z rozpočtu kraje 1.364 tis.Kč.
- V rámci rozvojového programu MŠMT „Program podpory odborného vzdělávání pro rok 2003“ bylo vybráno z 24 projektů jihočeských škol 8 projektů (VOŠ a SOŠ lesnická Písek, SPŠ a VOŠ, Písek, ISS Č.Velenice, ISS lesnická Vimperk, SOŠ a SOU-COP Sezimovo Ústí, SOU rybářské Třeboň, VOŠ, SPŠ automobilní a SOU dopravní a technické Č.Budějovice a ISS stavební Č.Budějovice.), na jejichž realizaci bylo ze státního rozpočtu přiděleno 4 287 tis.Kč.
- Na počátku roku 2003 vyhlásilo MŠMT program pilotních projektů „Implementace výukového software a Informační gramotnost veřejnosti“. Bylo předloženo celkem 42 pilotních projektů, z nichž bylo vybráno celkem 29 projektů škol zřizovaných obcemi i krajem. MŠMT vyhovělo žádosti OŠMT KÚ a s ohledem na velký počet podaných projektů navýšilo původní částku dotace 3 200 tis.Kč o dalších 286 tis.Kč. Na projekty škol zřizovaných krajem přispěl navíc jejich zřizovatel částkou přesahující 1 000 000,-Kč. Ke školám s nejlépe hodnocenými projekty patřily školy SPŠ a VOŠ Písek, SOŠ a SOU spojů Tábor, SPŠ strojnická Tábor, SPŠ stavební České Budějovice, ZŠ Dukelská České Budějovice, ZŠ B. Bolzana Tábor a další.

1.9. Mezinárodní spolupráce a programy

Mezinárodní spolupráce v Jihočeském kraji v oblasti školství se orientuje zejména na partnerství se školami v sousedních regionech Německa a Rakouska. V rámci kraje byla smluvně uzavřena spolupráce s Horním Rakouskem, Dolním Rakouskem a Dolním Bavorskem. Pro spolupráci v oblasti školství, mládeže a tělovýchovy byly ustanoveny pracovní odborné skupiny „Školství“ s Dolním Bavorskem a „Mládež a sport“ s Horním Rakouskem.

V dubnu 2003 se konalo setkání všech ředitelů středních odborných učilišť a Berufsschulen z Jihočeského kraje, Dolního Bavorska a Horního Rakouska. Jednalo se o problematice odborného výcviku na školách. Vzhledem k úspěchu setkání předpokládáme, že se bude opakovat a v jeho pořadatelsství se budou jednotlivé regiony střídat.

Školy rozvíjejí díky vzájemným návštěvám, recipročním pobytům studentů a studijním pobytům někdy i mnohaletou spolupráci se školami v zahraničí. Kontakty jsou udržovány a rozvíjeny nejen s německými a rakouskými školami, ale i s dalšími školami v zemích EU (Dánsko, Velká Británie, Francie, Nizozemí, Belgie, Španělsko, Norsko, Finsko) a v ostatních zemích v Evropě i mimo ni (Švýcarsko, Maďarsko, Slovensko, Polsko, Kanada, USA). Studenti se účastní mezinárodních soutěží se sportovním, hudebním, uměleckým i jiným zaměřením.

Školy využívaly možnosti, které jim nabízejí mezinárodní programy Evropské unie zejména Socrates a Leonardo da Vinci. Své projekty v rámci těchto programů realizovaly následující školy:

SOCRATES

Comenius:

- Gymnázium, České Budějovice, Česká ul. - „Po stopách Adalberta Stiftera“
- Gymnázium, Český Krumlov - „Proměny krajiny“
- SRŠ a VOŠ vodního hospodářství a ekologie, Vodňany - „Education and culture“
- ISS obchodu, služeb a podnikání, České Budějovice - „Bayern, Böhmen und Slowakei. Passau, České Budějovice, Bardejov - Ein Beitrag zum Städtemarketing.“
- ISS obchodní, České Budějovice - „Národní tradice-shody a rozdíl“

LEONARDO DA VINCI

- VOŠ lesnická a SLŠ Bedřicha Schwarzenberga, Písek - „Mulfor skills“ – výměna studentů a předávání vzájemných zkušeností a dovedností
- ISS elektrotechnická, Hluboká nad Vltavou - „Zdokonalování odborné kvalifikace žáků a zvyšování jazykových dovedností v rámci spolupráce mezi Energie AG Linz, JČ a. s., a ISS elektrotechnické COP - Know how transfer“
- ISS lesnická, Vimperk - „Educatour - vzdělávání a výcvik v oblasti ekoturistiky“

Tandem:

- SOŠ a SOU, Volyně - „A je to! Auf geht's!“

1.10. Spolupráce na regionální úrovni (s obcemi a se sociálními partnery)

Spolupráce se sociálními partnery (starosty obcí, Jihočeskou hospodářskou komorou, Regionální agrární komorou, zaměstnavatelskými svazy) je trvalého charakteru. Sociální partneři vyslovují své požadavky, popř. připomínky ke změnám v síti škol, předškolních a školských zařízení, neboť je zapotřebí uvádět v soulad potřeby a požadavky trhu práce a současně uspokojovat zájem žáků (uchazečů) o určitý typ vzdělání. Proto je pravidelně vyhodnocována nabídka škol, zájem žáků, počty přijatých, uplatnění absolventů na trhu práce, výchovně vzdělávací výsledky a efektivita škol.

K žádostem o změny zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení se v roce 2002/2003 vyjadřovali zástupci organizací:

- Českomoravského odborového svazu pracovníků školství,
- Jihočeské hospodářské komory,
- Svazu průmyslu a dopravy ČR,
- Regionální agrární komory Jihočeského kraje,
- Krajské rady Jihočeského kraje Svazu zemědělských družstev a společností.

Úzká spolupráce je se státními organizacemi - úřady práce a Českou školní inspekcí, jejichž stanoviska k žádostem byla též zpracována.

V souvislosti se zákonem o krajích byly žádosti předloženy Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost, schvalovala je Rada Jihočeského kraje, o schválených žádostech bylo informováno Zastupitelstvo Jihočeského kraje a poté byly žádosti předloženy MŠMT ČR k rozhodnutí.

Stav vzdělávací soustavy v jednotlivých oblastech

2.1. Předškolní vzdělávání

Předškolní výchova podporuje zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte a vytváří optimální podmínky pro jeho individuální osobnostní rozvoj. Přispívá ke zvýšení sociálně kulturní úrovně péče o děti a vytváří základní předpoklady jejich pozdějšího vzdělávání.

Demografický vývoj nepříznivě ovlivnil počty dětí v mateřských školách. Na tento negativní trend reagovaly zřizovatelé a školské orgány již po několik let omezováním počtu zařízení a jejich tříd. Při porovnání počtu vykázaných dětí s rokem předcházejícím lze konstatovat, že se pokles počtu dětí v mateřských školách zastavil.

Důsledky legislativních změn ve státní správě a samosprávě po 1.1.2003 se významně dotkly také předškolních zařízení. Novela zákona č.564 /1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, uložila zřizovatelům škol, předškolních a školských zařízení, které neměly právní subjektivitu, povinnost provést změnu právní formy do 1.1.2003. Z tohoto důvodu došlo v průběhu školního roku 2002/2003 k rušení organizačních složek a vzniku příspěvkových organizací, v mnoha případech sloučením více mateřských škol do jednoho subjektu, nebo sloučením jedné či více mateřských škol se školami základními. Tímto krokem se počet samostatných mateřských škol v druhém pololetí školního roku značně zredukoval.

Tyto změny přinesly zejména zpočátku předškolním zařízením značné problémy, protože chyběla legislativa, která by upravovala postavení bývalých ředitelů ze zrušených organizačních složek a postavení mateřských škol, které se staly součástí základních škol.

Přehled o počtu mateřských škol zřizovaných obcemi a o počtu tříd a dětí do 31.12.2002

Okres	Počet MŠ	Počet tříd	Počet dětí	Počet dětí na 1 učitele
České Budějovice	86	209	4942	12,6
Český Krumlov	44	78	2003	13,1
Jindřichův Hradec	64	130	2859	11,5
Písek	46	94	2205	12,6
Prachatice	36	68	1561	11,8
Strakonice	37	80	1858	13,0
Tábor	48	126	2942	13,1
Celkem	361	785	18370	12,5

Reforma veřejné správy přinesla k 1.1.2003 vznik 17 obcí s rozšířenou působností, na které byla přenesena část působnosti zrušených okresních úřadů. Přehled počtu mateřských škol vzhledem k jejich rozdělení podle správních obvodů jednotlivých obcí s rozšířenou působností přináší následující tabulka:

Přehled o počtu mateřských škol zřizovaných obcemi a o počtu tříd a dětí od 1.1.2003

Okres	Obce III. typu	Počet MŠ samostatných	Počet MŠ součástí ZŠ	Počet tříd	Počet dětí celkem	Počet dětí na třídu
České Budějovice	České Budějovice	34	21	163	3916	24,0
	Trhové Sviny	6	4	26	586	22,5
	Týn nad Vltavou	2	5	20	440	22,0
Český Krumlov	Český Krumlov	8	16	50	1297	25,9
	Kaplice	6	5	28	706	25,2
Jindřichův Hradec	Jindřichův Hradec	12	11	63	1390	22,0
	Dačice	5	8	31	683	22,0
	Třeboň	7	6	36	786	21,8
Písek	Písek	10	14	70	1623	23,2
	Milevsko	10	2	24	582	24,2
Prachatice	Prachatice	12	8	47	1071	22,7
	Vimperk	2	10	21	490	23,3
Strakonice	Blatná	3	4	16	360	22,5
	Strakonice	10	9	50	1171	23,4
	Vodňany	6	0	14	327	23,3
Tábor	Soběslav	6	3	29	658	22,6
	Tábor	15	19	97	2266	23,3
celkem:		154	145	785	18352	23,3

Přehled o počtu mateřských škol jiných zřizovatelů ve školním roce 2002/2003 (MŠ církevní a soukromé již měly právní subjektivitu)

Okres	Počet MŠ	Počet tříd	Počet dětí
České Budějovice	3	6	145
Český Krumlov			
Jindřichův Hradec	1	1	13
Písek			
Prachatice			
Strakonice	2	3	52
Tábor	1	3	66
Celkem	7	13	276

U církevních škol byla pro údaje o počtu dětí v tabulce použita jejich kapacita.

Počet mateřských škol, tříd a dětí od 1.1.2003

Jihočeský kraj	Počet samostatných MŠ	Počet tříd	Počet dětí
Celkem	161	798	18628

Naplněnost tříd u mateřských škol zřizovaných obcemi představuje průměrný počet 23,3 dětí na jednu třídu, u škol ostatních zřizovatelů byl tento počet o něco menší a představoval 21,2 dětí na jednu třídu.

Sledovaným ukazatelem je počet dětí v rozlišení podle věku (MŠ zřizované obcemi)

Okres	do 3 let	3leté	4leté	5leté	6leté	Ukončení docházky do MŠ
České Budějovice	470	1216	1392	1503	361	1518
Český Krumlov	220	473	577	624	109	589
Jindřichův Hradec	307	662	828	813	249	881
Písek	220	560	624	655	146	657
Prachatice	155	404	426	459	117	510
Strakonice	153	467	524	590	124	605
Tábor	289	735	814	843	243	917
Celkem	1814	4517	5185	5487	1349	5677

Docházku v mateřských školách zřizovaných obcemi ukončilo 5677 dětí, v mateřských školách soukromých 23 dětí.

Dodatečně byly uděleny odklady školní docházky 85 dětem.

Do speciálních škol odešlo celkem 17 dětí z MŠ zřizovaných obcemi a soukromých.

Mateřské školy dnes mohou uplatňovat různé vzdělávací programy, vlastní iniciativu, rozmanité pedagogické přístupy. Předškolní zařízení začala v tomto školním roce zkušebně ověřovat v praxi Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, který jim umožní při zachování základních požadavků na předškolní vzdělávání vytvářet školní programy tzv. "na míru". Některé mateřské školy jsou zapojeny do projektů Škola podporující zdraví a Začít spolu, další zařízení pracují na principech waldorfské pedagogiky a pedagogiky Montessori.

V mateřských školách bylo kromě standardní výchovy a přípravy dětí pro život rozvíjeno i zvládání a zdokonalování různých dovedností, např. hra na zobcovou flétnu, jóga, gymnastika, hry s PC, anglický a německý jazyk, plavání, ekologické, taneční, hudební, dramatické a výtvarné kroužky aj. Protože děti jsou stále více ovlivňovány sdělovacími prostředky, zejména pasivním sledováním televize, zaměřovaly se pedagogické pracovnice na zdokonalování vyjadřovacích schopností dětí. Stoupající tendenci měla nejen péče o kvalitu jazykového projevu, ale především i prevence vad řeči.

Kromě nabídek nadstandardních aktivit se mateřské školy nebrání ani zařazování dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných tříd mezi zdravé vrstevníky. Celkem bylo integrováno 199 dětí mentálně, sluchově, zrakově, tělesně postižených, s vadami řeči, se sníženou psychosociální adaptací, s více vadami, dětí s lékařskou diagnózou autismus nebo s rysy autismu. Individuální integrace těchto dětí do běžných tříd byla pro ně velkým přínosem. Další děti se speciálními vzdělávacími potřebami byly zařazeny celkem do 10 speciálních tříd v běžných MŠ v kraji pro děti mentálně, zrakově postižené, pro děti zdravotně oslabené a se sníženou psychosociální adaptací. Děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí byly vzdělávány v přípravné třídě při mateřské škole dle metodického pokynu MŠMT č.j. 25 488/2000-22, která byla v tomto školním roce zřízena jediná v kraji – v Českých Budějovicích, MŠ, ul. Karla Štěcha.

I přes úbytek dětí zejména v jednotřídních mateřských školách nadále pokračovala snaha obcí jako zřizovatelů těchto zařízení o zachování provozu, neboť v rámci obce představují MŠ významnou službu poskytovanou zejména věkově mladším rodinám a jsou tedy určitým stabilizačním prvkem pro udržení rodin s dětmi v obcích. Velmi zřetelná je snaha mateřských škol získávat rodiče pro aktivní spolupráci a snaha o prezentaci zařízení na veřejnosti (vydávání školních časopisů, zřizování webových stránek školy).

2.2. Základní vzdělávání

Základní škola poskytuje základní vzdělání, připravuje žáky pro další studium a praxi.

Ve školním roce 2002/2003 se výchovně vzdělávací proces řídil podle schválených výchovně vzdělávacích programů Základní škola, Obecná škola. V malé míře se ověřovaly vzdělávací projekty, programy a experimenty Začít spolu, Dokážu to, Waldorfská škola, dvě základní školy experimentálně ověřovaly tvorbu školního rámcově vzdělávacího programu. Pro každý vzdělávací program jsou charakteristické přístupy k žákům a systém výuky. První i druhý stupeň základní školy jsou propojeny koncepcí zvoleného vzdělávacího programu. Na 38 ZŠ probíhala rozšířená výuka některých předmětů - matematiky a přírodních věd, tělesné výchovy, cizích jazyků, hudební výchovy, výtvarné výchovy a informatiky.

Ve školním roce 2002/2003 plnilo povinnou školní docházku v Jihočeském kraji 61586 žáků na 246 základních školách zřizovaných obcemi, z toho 58862 žáků na 166 školách s 1. a 2. stupněm a 2724 žáků na 80 školách pouze s 1. stupněm základní školy.

Počty žáků v základních školách zřizovaných obcemi (bez speciálních tříd) k 1.9.2002

Okres	Počet ZŠ	Počet tříd	Počet žáků celkem	Počet žáků v jednotlivých ročnících									Počet žáků na 1 učitele	
				I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	1.st.	2.st.
České Budějovice	55	777	17167	1610	1656	1937	2066	2111	2070	1981	1852	1884	19,67	14,10
Český Krumlov	32	288	6334	625	643	713	779	750	797	704	681	642	19,66	13,81
Jindřichův Hradec	44	450	9384	894	1008	1143	1150	1039	1100	1030	1011	1009	18,86	13,17
Písek	21	314	6816	655	672	760	785	778	830	795	766	775	20,63	13,13
Prachatice	29	268	5268	533	541	605	645	621	622	592	597	512	18,01	12,74
Strakonice	24	317	6777	637	666	763	765	752	852	779	760	803	19,39	13,21
Tábor	41	482	9840	937	966	1132	1127	1146	1114	1199	1058	1161	18,10	12,45
Celkem	246	2896	61586	5891	6152	7053	7317	7197	7385	7080	6725	6786	19,19	13,31

Počty žáků v základních školách zřizovaných soukromými subjekty

Okres	Počet ZŠ	Počet tříd	Počet žáků celkem	Počet žáků v jednotlivých ročnících								
				I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
Tábor	2	13	202	23	32	26	28	31	37	8	17	0

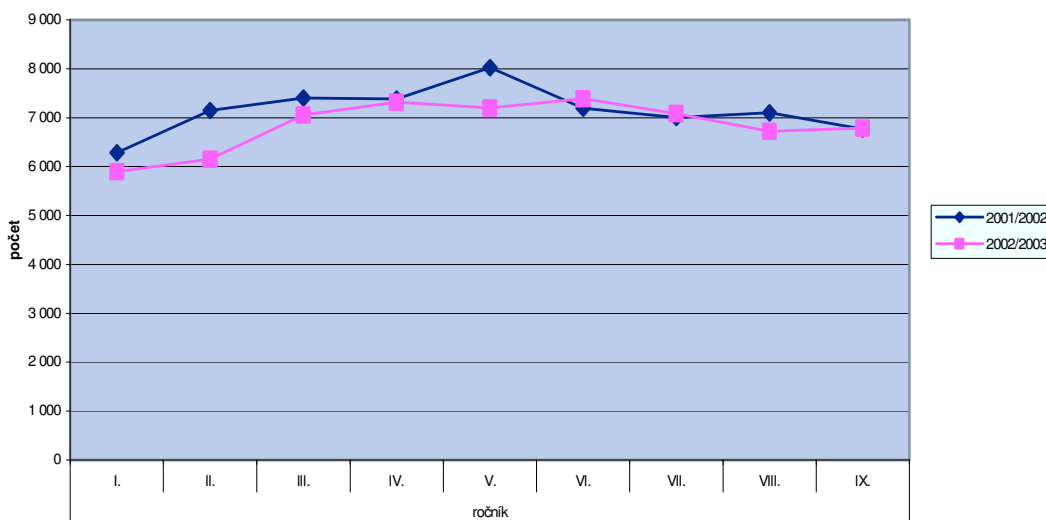
V souvislosti se změnou právní formy předškolních zařízení, škol a školských zařízení (organizačních složek obcí) od 1.1.2003 vznikly nové příspěvkové organizace, některé byly vytvořeny sloučením několika organizačních složek. Uvádíme počty ZŠ a žáků od 1.1.2003 členěné podle obcí s rozšířenou působností.

Počty žáků od 1.1.2003

Okres	Obec III. typu	Počet ZŠ	Počet tříd	Počet žáků celkem	Počet žáků na třídu
České Budějovice	České Budějovice	40	617	13 857	22,46
	Trhové Sviny	7	83	1 711	20,61
	Týn nad Vltavou	7	77	1 599	20,77
Český Krumlov	Český Krumlov	20	195	4 241	21,74
	Kaplice	10	93	2 093	22,50
Jindřichův Hradec	Jindřichův Hradec	21	223	4 779	21,43
	Dačice	11	108	2 095	19,40
	Třeboň	10	119	2 510	21,09
Písek	Písek	15	231	4 924	21,32
	Milevsko	6	83	1 892	22,80
Prachatice	Prachatice	17	171	3 461	20,24
	Vimperk	12	97	1 807	18,63

Okres	Obec III. typu	Počet ZŠ	Počet tříd	Počet žáků celkem	Počet žáků na třídu
Strakonice	Blatná	6	70	1 387	19,81
	Strakonice	14	197	4 300	21,83
	Vodňany	3	50	1 090	21,80
Tábor	Soběslav	8	98	2 076	21,18
	Tábor	33	383	7 764	20,27
Celkem		240	2895	61586	21,27

Porovnání počtu žáků za školní rok 2001/2002 a 2002/2003

Relativně nižší počet žáků 6. až 9. ročníků je způsoben odchodem žáků do víceletých gymnázií.

V počtu žáků jednotlivých ročníků základních škol se statisticky významně projevují dva trendy: demografický vývoj a odchod žáků základních škol do víceletých gymnázií.

V běžných třídách základní školy plnili povinnou školní docházku i žáci se zdravotním postižením. Celkem bylo integrováno 2424 žáků, z toho 20 žáků mentálně postižených, 38 žáků postižených sluchově, 29 žáků se zrakovým postižením, 24 postižených řečově, 55 žáků postižených tělesně, 46 žáků s kombinovanými vadami a 2212 integrovaných žáků má vývojové poruchy učení a chování. Zkvalitnila se péče o integrované děti. Rozšířily se odborné znalosti učitelů o žácích se specifickými vývojovými poruchami učení.

Zlepšilo se vybavení škol výpočetní technikou, která je často využívána ve volitelném předmětu informatika nebo v kroužcích. Zlepšení nastalo v informačním systému škol ve vztahu k rodičovské veřejnosti. Jsou vydávány školní časopisy, školy se prezentují na internetu. Zvýšila se účast pedagogů na vzdělávacích akcích v rámci dalšího vzdělávání učitelů.

Více pozornosti bylo věnováno pěstování komunikativních dovedností žáků, podpoře výchovy ke čtenářství. Trvalý pokles žáků ohrožoval další existenci některých málotřídních škol a nutil venkovské školy ke spojování tříd a ročníků. Školy se opakovaně potýkaly s nedostatkem finančních prostředků na pomůcky a učebnice. Přetrvávaly i problémy v personální oblasti – do škol nastupuje málo absolventů, projevoval se nedostatek učitelů s odbornou způsobilostí pro výuku cizích jazyků, informatiky, zvětšily se problémy s kvalifikovaným zajištěním výuky na 1. stupni.

V Jihočeském kraji bylo průměrně 256 žáků na jednu školu a 21,27 žáků na jednu třídu.

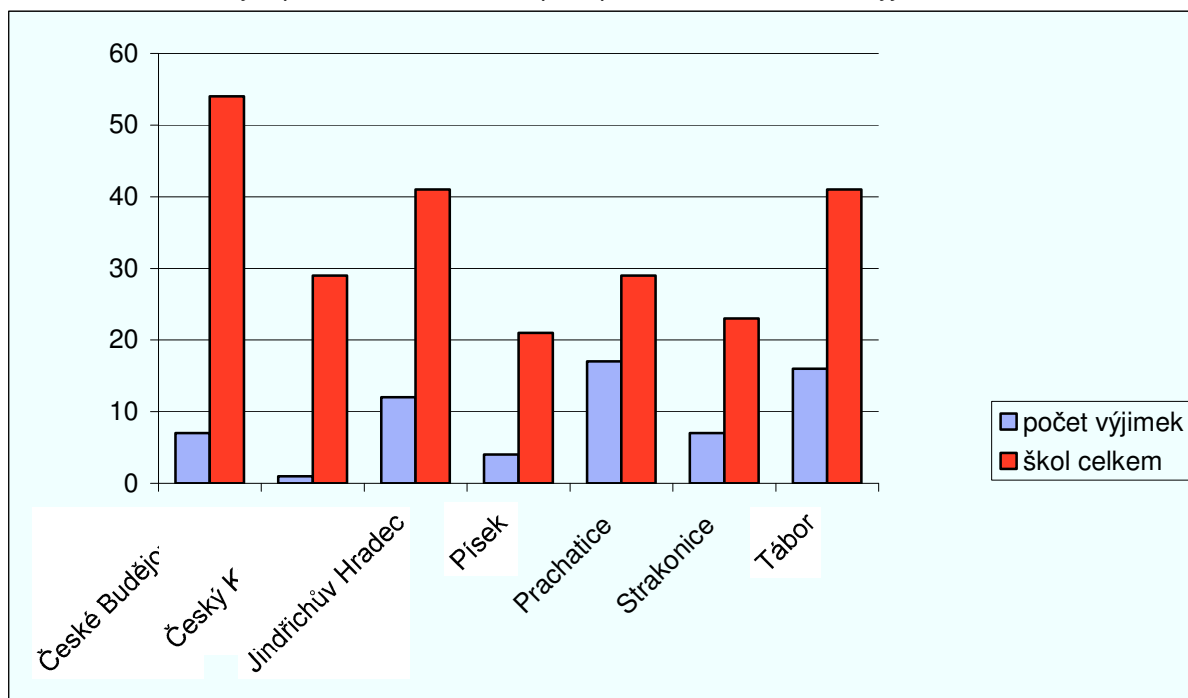
Důležité pro posuzování trendů v oblasti základního školství jsou ukazatele o počtu nově přijatých žáků a počtu žáků končících povinnou školní docházku.

Okres	Nově přijatí do ZŠ	Přijatí starší 7 let	Počet žáků		Žáci končící		Odchod do GY
			I. stupeň	II. stupeň	škol. doch.	doch. v 9. r.	
České Budějovice	1575	418	9380	7787	2268	1889	263
Český Krumlov	602	139	3510	2824	757	639	55
Jindřichův Hradec	882	248	5234	4150	1134	1006	76
Písek	645	141	3650	3166	876	774	72
Prachatice	526	145	2945	2323	616	508	72
Strakonice	635	140	3583	3194	872	804	32
Tábor	933	253	5308	4532	1299	1161	77
Celkem	5798	1484	33610	27976	7822	6781	647

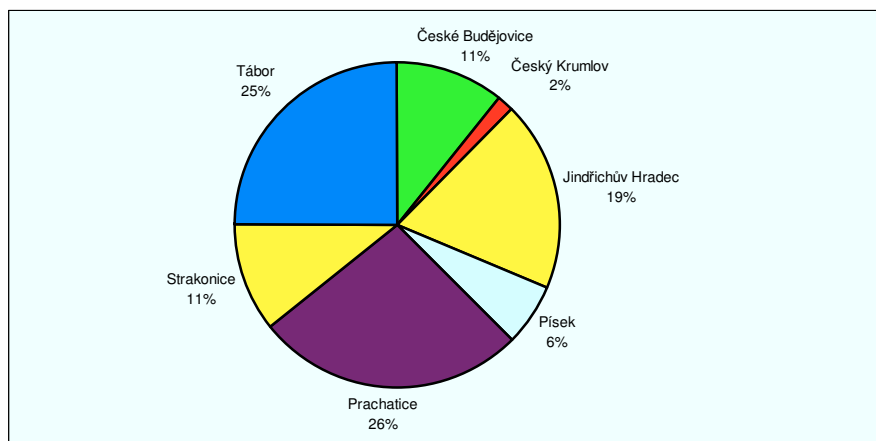
V posledních letech jsou zásadním problémem pro oblast základního vzdělávání školy, kterým byla ministerstvem školství udělena výjimka z počtu žáků ve třídě. Obce čím dál obtížněji zajišťují spolufinancování těchto škol. Bylo by dobré tento problém ošetřit v novém školském zákoně systémově v konsensu stát – obec, ne pouze pokynem MŠMT.

okres	počet škol na výjimku	škol celkem
České Budějovice	7	54
Český Krumlov	1	30
Jindřichův Hradec	12	42
Písek	4	21
Prachatice	17	29
Strakonice	7	23
Tábor	16	41
Celkem	64	240

Poměr mezi skutečným počtem škol v okrese proti počtu škol s udělenou výjimkou:

Graf zobrazuje rozložení celkového počtu škol s výjimkou dle jednotlivých okresů:

Školní družina, školní klub

Aktivity školních družin i školních klubů v oblasti zkvalitňování nabídky náplně volného času jsou významným preventivním a sociálně-výchovným faktorem ve vývoji dětí a mládeže. Názor, že děti a mládež nechťejí setrvávat po vyučování ve škole, nelze zevšeobecňovat. Vždy závisí na aktuálnosti a kvalitě nabídky. Je naopak vhodné podnítit aktivitu pedagogů ochotných pracovat s dětmi i ve svém volném čase a najít způsob, jak je ohodnotit. Výhodou je pedagogická způsobilost vedoucích kroužků, možnost využití prostor ve školách, které jsou odpoledne a navečer poloprázdné, i určitá kontrolovatelnost úrovně vedení zájmového útvaru. Pokud by měly školy dostatek finančních prostředků na odměňování, staly by se volnočasové aktivity při školách vyhledávanými možnostmi zájmového vzdělávání a zájmových aktivit i pro sociálně slabší žáky.

Součástí základní školy jsou školní družina a školní klub. V 576 odděleních školních družin se práce zúčastnilo 15 320 žáků a v 95 skupinách školních klubů 1983 žáků.

Okres	Zařízení provozující školní družinu – stav k 1.1. 03	Zařízení provoz. školní klub – stav k 1.1 03	školní družina		školní klub	
			počet oddělení	počet žáků	počet skupin	počet žáků
České Budějovice	53	2	151	4125	6	218
Český Krumlov	27	0	49	1374	0	0
Jindřichův Hradec	39	2	92	2087	4	102
Písek	21	4	57	1586	21	440
Prachatice	17	2	48	1048	16	305
Strakonice	23	2	68	2220	2	83
Tábor	40	7	111	2880	46	835
Celkem	220	19	576	15320	95	1983

Procentní podíl počtu žáků ve školních družinách k počtu žáků na 1. stupni základních škol a počtu žáků ve školních klubech k počtu žáků na 2. stupni základních škol:

Okres	% žáků ŠD k 1. st. ZŠ	% žáků ŠK k 2. st. ZŠ
České Budějovice	43,9	2,8
Český Krumlov	39,1	0
Jindřichův Hradec	39,8	2,4
Písek	40,1	13,8
Prachatice	35,5	13,1
Strakonice	61,9	2,5
Tábor	54,2	18,4
Celkem	45,4	6,9

Školní družina a školní klub realizovaly výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Plnily i důležitou úlohu při přípravě žáků na vyučování.

Družina a klub jsou v provozu po celý rok. V rámci úsporných opatření a podle potřeb, které vycházejí z místních podmínek, bývá v období prázdnin zpravidla provoz družin a klubů přerušen. Materiální a personální podmínky pro práci školních družin lze hodnotit jako optimální. Na některých školách se objevovaly problémy se samostatnými učebnami pro práci jednotlivých oddělení školních družin. Tento nedostatek byl řešen využíváním běžných tříd na 1. stupni základní školy.

V Jihočeském kraji počet školních družin a klubů při základních a speciálních školách zařazených do sítě škol, předškolních a školských zařízení odpovídá republikovému průměru a jejich regionální optimalizace bude předmětem jednání se zřizovateli (obce a města kraje) v následujícím období.

Na financování těchto volnočasových aktivit se podílejí také města a obce jako zřizovatelé.

2.3. Střední vzdělávání (střední odborné, úplné střední a úplné střední odborné vzdělání, včetně nástavbového studia)

Ve školním roce 2002/2003 poskytovalo výuku v Jihočeském kraji celkem 114 středních škol, z toho 21 škol soukromých, 1 škola zřízená obcí a 1 církví. V síti škol bylo zařazeno o 5 soukromých škol více, ale tyto školy činnost nevyvíjely.

	Střední školy	Zřizovatel				Celkem
		Kraj	Soukr.	Obec	Církev	
1.	Gymnázium	16	4	1	1	22
2.	Gymnázium a SOŠ	2	-	-	-	2
3.	SOŠ	18	5	-	-	23
4.	SOŠ a VOŠ	9	1	-	-	10
5.	SOŠ, SOU a VOŠ	1	-	-	-	1
6.	SOŠ a SOU	18	3	-	-	21
7.	SOŠ, SOU a U	2	-	-	-	2
8.	SOŠ, SOU, OU a PrŠ	1	-	-	-	1
9.	SOU	6	2	-	-	8
10.	SOU a U	7	-	-	-	7
11.	SOU a OU	2	-	-	-	2
12.	SOU, OU a U	3	-	-	-	3
13.	SPV	6	6	-	-	12
	Celkem	91	21	1	1	114

Základní charakteristika škol:

Gymnázium poskytuje úplné střední vzdělání ukončené maturitní zkouškou ve čtyřletém, šestiletém a osmiletém studijním cyklu a připravuje žáky především ke studiu na vyšších odborných a vysokých školách.

Střední odborná škola připravuje především pro výkon odborných činností (technicko-hospodářských, ekonomických, pedagogických, zdravotnických, sociálně právních, správních, uměleckých a kulturních) i pro studium na vyšších odborných a vysokých školách.

Konzervatoř je specifický typ střední odborné školy, která připravuje pro obor zpěv, hudba, tanec nebo dramatické umění. Připravuje i pro studium na vysoké škole.

Střední odborné učiliště připravuje pro výkon dělnických povolání a odborných činností odpovídajících příslušnému učebnímu oboru; zajišťuje teoretické, praktické vyučování a výchovu mimo vyučování. SOU může organizovat pro uchazeče, kteří získali střední odborné vzdělání, nástavbové studium, které se ukončuje maturitní zkouškou.

Učiliště poskytuje odbornou přípravu na základě upravených učebních plánů.

Středisko praktického vyučování zajišťuje praktické vyučování a výchovu mimo vyučování pro žáky, kterým střední odborné učiliště zajišťuje pouze teoretické vyučování.

Pro uskutečňování rozhodovacích funkcí v procesu optimalizace jsou každoročně vyhodnocovány výkony všech středních škol s ohledem na počty nově přijatých žáků, celkový počet žáků i počty absolventů. Ve školním roce 2002/2003 byly výkony středních škol denního studia Jihočeského kraje následující:

České Budějovice

Název školy	GY			SOŠ			SOU			OU a PŠ		GY	SOŠ	SOU
	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	počet žáků	nově přijatí			
GY Česká České Budějovice	512	394	62									52		
GY J.V.Jirsíka České Budějovice	530	523	63									91		
GY Jírovcova České Budějovice	450	444	80									88		
GY olympijských nadějí České Budějovice	330	316	60									26		
GY Týn nad Vltavou	290	243	30									25		
GY Trhové Sviny	250	219	31									26		
Obchodní akademie České Budějovice				600	431	124							86	
SOŠ veterin. a zeměděl. České Budějovice				710	647	152							173	
SPŠ SE České Budějovice				550	507	157							144	
SPŠ stavební České Budějovice				520	467	118							135	
Konzervatoř České Budějovice				180	171	31							23	
SZŠ a VZŠ České Budějovice				490	488	143							102	
SOŠ technická, SOU a U České Budějovice				200	0	0	500	297	90				0	102
SOU dopr. a tech. a SOŠ auto. Č. Budějovice				360	213	60	1230	724	268				51	225
SOŠ a SOU Trhové Sviny				120	87	23	550	264	102				23	61
ISŠ CR a VOŠ České Budějovice				380	244	61	680	319	134				62	106
ISŠ OSaP České Budějovice				500	216	59	945	788	277				46	249
ISŠ elektro a COP Hluboká nad Vltavou				230	108	30	570	420	131				21	122
ISŠ stavební České Budějovice				240	162	58	905	454	130				28	166
ISŠ obchodní České Budějovice				260	163	60	500	433	140				38	104
ISŠ Hněvkovice				180	18	0	280	165	54				21	32
SOU nábytkářské Lišov							350	182	67					56
SOU a OU Trhové Sviny							90	58	20	75	23			15
CELKEM	2362	2139	326	5520	3922	1076	6600	4104	1413	75	23	308	953	1238

Český Krumlov

Název školy	GY			SOŠ			SOU			OU a PŠ		GY	SOŠ	SOU
	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	počet žáků	nově přijatí			
GY Český Krumlov	540	459	93									53		
OA a GY Kaplice	240	250	31	120	115	29						63	31	
SUPŠ Český Krumlov				260	239	64							54	
SZŠ a SOU Český Krumlov				150	147	27	150	187	63				47	63
ISŠ a U Velešín				261	21	0	389	307	83				0	107
SOU Kaplice							350	330	124					94
CELKEM	780	709	124	791	522	120	889	824	270	0	0	116	132	264

Jindřichův Hradec

Název školy	GY			SOŠ			SOU			OU a PŠ		GY	SOŠ	SOU
	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	počet žáků	nově přijatí			
Gy Jindřichův Hradec	500	496	94									91		
GY Třeboň	420	341	62									56		
GY Dačice	360	325	54									40		
Obchodní akademie Jindřichův Hradec				320	240	61							64	
Obchodní akademie Třeboň				266	225	60							48	

Název školy	GY			SOŠ			SOU			OU a PŠ		GY	SOŠ	SOU
	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	počet žáků	nově přijatí			
SOŠ Jindřichův Hradec				360	251	82							57	
SZŠ Jindřichův Hradec				220	209	53							53	
SPŠ a SOU oděvní Třeboň				250	119	31	250	65	22				28	18
ISŠ sklářská, OU a PrŠ Chlum u Třeboně				90	72	13	130	69	34	23	7		24	18
ISŠ technické a obchodní Dačice				191	99	30	559	316	123				0	111
ISŠ České Velenice				226	0	0	194	140	44				0	36
SOU Jindřichův Hradec							400	290	92					75
SOU zemědělské, U a OU Dačice							332	276	97	56	24			86
SOU rybářské a U Třeboň							290	228	99					60
SOU zemědělské Třeboň							450	257	119					88
CELKEM	1280	1162	210	1923	1215	330	2605	1641	630	79	31	187	274	492

Písek

Název školy	GY			SOŠ			SOU			OU a PŠ		GY	SOŠ	SOU
	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	počet žáků	nově přijatí			
GY Písek	660	634	126									109		
GY Milevsko	320	287	45									45		
Obchodní akademie Písek				360	327	95							62	
SPŠ a VOŠ Písek				570	510	125							115	
SZŠ Písek				250	239	59							57	
SZeŠ Písek				240	195	50							44	
VOŠ les a SLŠ Písek				240	238	60							57	
ISŠ technická Milevsko				100	0	0	300	148	35				0	44
SOU a U Písek							1384	986	348					318
SOU zemědělské, OU a U Veselíčko							422	26	0	67	24			16
CELKEM	980	921	171	1760	1509	389	2106	1160	383	67	24	154	335	378

Prachatic

Název školy	GY			SOŠ			SOU			OU a PŠ		GY	SOŠ	SOU
	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	počet žáků	nově přijatí			
GY Prachatic	360	343	59									51		
OA a GY Vimperk	420	389	78	180	105	30						66	20	
VOŠ a SPgŠ Prachatic				282	261	58							81	
SOU a U Vimperk							410	172	58					20
SOU a U Netolice							600	301	99					90
ISŠ lesnická Vimperk				66	11	11	162	131	28				11	46
SOU zemědělské, OU a U Dub u Prachatic							320	54	20	50	14			15
CELKEM	780	732	137	528	377	99	1492	658	205	50	14	117	112	171

Strakonice

Název školy	GY			SOŠ			SOU			OU a PŠ		GY	SOŠ	SOU
	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	počet žáků	nově přijatí			
GY Strakonice	640	569	121									93		
VOŠ a SPŠ Strakonice				600	431	140							77	
VOŠ a SPŠ Volyně				560	502	137							129	
SRŠ a VOŠ Vodňany				120	118	30							29	
SOŠ Blatná				420	368	79							65	
SOŠ a SOU Volyně				426	385	123	324	85	39				76	26
SOU Strakonice							900	634	248					176
SOU textilní a OU Strakonice							188	46	10	20	13			6
SOU a U Vodňany							315	162	62					48
SOU Blatná							300	295	114					106
CELKEM	640	569	121	2126	1804	509	2027	1222	473	20	13	93	376	362

Tábor

Název školy	GY			SOŠ			SOU			OU a PŠ		GY	SOŠ	SOU
	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	počet žáků	nově přijatí			
GY Tábor	780	765	143									150		
GY Soběslav	360	353	60									58		
Obchodní akademie a VOŠ Tábor				340	221	56							58	
VOŠ a SzeŠ Tábor				390	228	60							39	
SZŠ Tábor				310	226	57							52	
SPŠ stroj Tábor				570	344	93							73	
SPŠ keramická Bechyně				290	207	56							50	
SOŠ ŽP Veselí nad Lužnicí				384	276	72							81	
SOŠ obchodní a SOU obchodní Tábor				240	174	42	300	179	50				42	47
SOŠ a SOU Sezimovo Ústí				470	419	136	530	508	182				59	167
SOŠ a SOU spojů Tábor				120	58	29	360	338	87				0	104
SOŠ a SOU řemesel a služeb Tábor				242	214	59	748	706	243				50	208
SOŠ stavební a SOU stavební Tábor				160	153	31	216	199	91				34	49
SOU technické a U Soběslav							353	287	100					93
SOU potravinářské a U Tábor							340	123	55					50
CELKEM	1140	1118	203	3516	2520	691	2847	2340	808	0	0	208	538	718

Součet za školy zřizované JČ krajem

Typ školy	GY			SOŠ			SOU			OU a PŠ		GY	SOŠ	SOU
	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	počet žáků	nově přijatí			
Okres														
České Budějovice	2362	2139	326	5520	3922	1176	6916	4104	1413	75	23	308	953	1238
Český Krumlov	780	709	124	791	522	120	889	824	270	0	0	116	132	264
Jindřichův Hradec	1280	1162	210	1903	1215	330	2605	1641	630	79	31	187	274	492
Písek	980	921	171	1760	1509	389	2106	1160	383	67	24	154	335	378
Prachatice	780	732	137	528	377	99	1492	658	205	50	14	117	112	171
Strakonice	640	569	121	2126	1804	509	2027	1222	473	20	13	93	376	362
Tábor	1110	1118	203	3516	2520	691	2847	2340	808	0	0	208	538	716
CELKEM	7932	7350	1292	16144	11869	3314	18882	11949	4182	291	105	1183	2720	3621

Školy ostatních zřizovatelů

Typ školy	GY			SOŠ			SOU			OU a PŠ		GY	SOŠ	SOU
	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí					
Okres														
Biskupské gymnázium Č. Budějovice – církev	660	660	90									88		
Česko-anglické gymnasium České Budějovice	300	300	47									51		
České-reálné gymnázium České Budějovice	300	297	29									70		
TIS Hluboká nad Vltavou	156	127	15									18		
Soukr. OA a VOŠ České Budějovice				100	161	68							29	
Soukr.SOU a OA Č.Budějovice, Jeronýmova				120	123	21	300	205	83				53	70
Soukr. SOU podnikání a služeb Č.Budějovice							188	86	44					38
Soukr. SŠ obch., slu. a prov.hotelů J.Hradec				80	79	25							17	0
Soukromé SOU podnik. a služeb Radouňka							99	50	30					28
Soukromá SUPŠ Písek				100	29	12							9	
Soukromá střední výtvarná škola Písek				160	157	33							47	
Soukromá OA a SOU služeb Prachatice				451	30	14	301	182	77				0	75
Gymnázium Vodňany – obec	200	170	22									23		
Euroškola Strakonice SOŠ				740	173	43							31	
TRIVIS SVA, Vodňany, s.r.o.				200	48	39							0	
Táborské soukromé gymnázium Tábor	250	244	37									43		
SOŠ a SOU HEUREKA Tábor				100	55	10	170	97	22				12	39

Neuvedeny soukromé školy, které nepožádaly o vyřazení ze sítě škol a které nevyvíjely činnost ve školním roce 2002/2003.

Součet za školy ostatních zřizovatelů

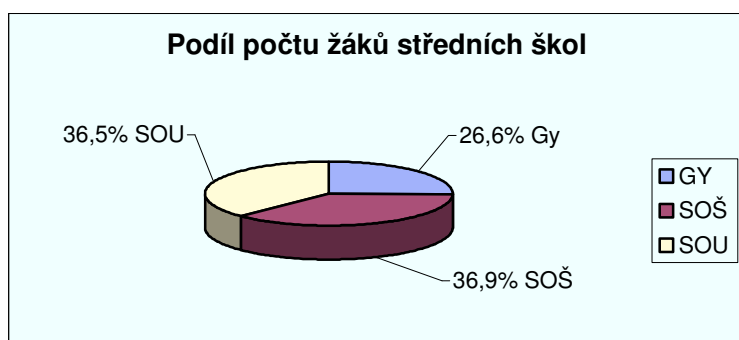
Typ školy	GY			SOŠ			SOU			OU a PŠ		GY	SOŠ	SOU
	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí	kapacita	počet žáků	nově přijatí					
Okres														
CELKEM	1866	1798	240	2051	855	265	1058	620	256	0	0	293	198	250

Poznámka: Uvedení absolventi jsou absolventy škol ve školním roce 2002/2003.

Počty žáků na jednotlivých typech škol

Zřizovatel	GY	SOŠ	SOU	Celkem
Kraj	7350	11869	11949	31168
Obec	170	0	0	170
Soukromník	968	855	620	2443
Církev	660	0	0	660
Celkem	9148	12724	12569	34441

Podíl počtu žáků na jednotlivých typech škol

Efektivita provozu škol je významně ovlivněna využitím jejich kapacit. Proto OŠMT průběžně analyzuje využívání kapacit jednotlivých škol. Uvedená tabulka sleduje využití kapacit pouze za školy zřizované krajem. Kapacitou rozumíme počet míst uvedených v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol MŠMT pro všechny formy studia (denní, dálkové, večerní). Z tohoto důvodu nadále překračuje kapacita počet žáků navštěvujících školy v kraji. Dalším faktorem ovlivňujícím kapacitu škol je i nutnost zajistit vyučování některých předmětů rozdělením do menších skupin a tedy i s větší prostorovou kapacitou.

Využití kapacit škol zřizovaných krajem

	GY	SOŠ	SOU
Kapacita	7932	16144	18882
Počet žáků	7350	11869	11949
Využití %	92,66	73,51	63,28

2.3.1. Gymnázia

V Jihočeském kraji působí celkem 24 gymnázia, z toho 18 zřizovaných krajem, 4 soukromá, 1 obecní a 1 církevní. Studium má široký všeobecně vzdělávací charakter a kromě všeobecného studijního zaměření, které výrazně převládá, nabízejí některá gymnázia zaměření např. na matematiku, programování, sportovní přípravu, živé jazyky a na výuku vybraných předmětů ve francouzském jazyce.

Celkové počty žáků gymnázií podle délky studia:

Gymnázia zřizovaná krajem

České Budějovice

	čtyřleté	víceleté celkem	- z toho: osmileté	- z toho: šestileté
GY Česká České Budějovice	121	273	273	0
GY J.V.Jirsíka České Budějovice	216	307	307	0
GY Jírovcova České Budějovice	173	271	271	0
GY olympijských nadějí České Budějovice	168	148	148	0
GY Týn nad Vltavou	0	243	243	0
GY Trhové Sviny	0	219	219	0
	678	1461	1461	0

Český Krumlov

GY Český Krumlov	120	339	208	131
OA a GY Kaplice	62	188	188	0
	182	527	396	131

Jindřichův Hradec

GY Jindřichův Hradec	253	243	243	0
GY Třeboň	123	218	218	0
GY Dačice	61	264	264	0
	437	725	725	0

Písek

GY Písek	249	385	234	151
GY Milevsko	103	184	184	0
	352	569	418	151

Prachatice

GY Prachatice	134	209	209	0
OA a GY Vimperk	203	186	186	0
	337	395	395	0

Strakonice

GY Strakonice	360	209	209	0
---------------	-----	-----	-----	---

Tábor

GY Tábor	353	412	236	176
GY Soběslav	118	235	235	0
	471	647	471	176
Celkem	2817	4533	4075	458

Gymnázia ostatních zřizovatelů

	čtyřleté	víceleté celkem	- z toho: osmileté	- z toho: šestileté
Biskupské GY České Budějovice – církevní	165	495	361	134
Česko-anglické GY České Budějovice	98	202	202	0
České reálné GY České Budějovice	72	225	225	0
TIS Hluboká nad Vltavou	0	127	0	127
GY Vodňany – obecní	0	170	170	0
Táborské soukromé GY Tábor	119	125	125	0
Celkem	454	1344	1083	261

Celkový počet žáků na gymnáziích všech zřizovatelů

Gymnázia všech zřizovatelů	čtyřleté	víceleté celkem	- z toho: osmileté	- z toho: šestileté
Celkem	3359	6008	4732	754

Pro tvorbu rozpočtu gymnázií je důležité stanovení počtu žáků na nižším a vyšším stupni gymnázií.

	nižší stupeň	vyšší stupeň
Gymnázia kraje	2160	5090
Gymnázia ostatních zřizovatelů	643	1155
Celkem	2803	6245

Výkony žáků nižšího stupně gymnázia jsou rozpočtovány nižšími normativy než výkony žáků vyššího stupně.

2.3.2. Střední odborné školy, Střední odborná učiliště a Učiliště včetně nástavbového studia

V Jihočeském kraji v roce 2002/2003 bylo 23 SOŠ, z toho 5 soukromých, 10 SOŠ ve spojení s VOŠ, z toho 1 soukromá, ostatní školy spojují součásti VOŠ, SOŠ, SOU, U a OU. Samostatných SOU je 8, šest zřizovaných krajem, dvě soukromá, kde se vyučuje pouze nástavbovému studiu.

Jihočeský kraj zabezpečuje vzdělávání v některých oborech, které jsou jedinečné v rámci ČR a které jsou podloženy mnohaletou tradicí. Jedná se o obory:

- **veterinární prevence** na Střední odborné škole veterinární a zemědělské v Č.Budějovicích,
- **kamenosochařství, užitá malba, scénická technika** na Střední uměleckoprůmyslové škole sv. Anežky České v Českém Krumlově,
- **rybář** na Středním odborném učilišti rybářském a Učilišti v Třeboni,
- **železničář** na ISS v Českých Velenicích,
- **lesnictví** na Vyšší odborné škole lesnické a Střední lesnické škole Bedřicha Schwarzenbergra v Písku,
- **rybářství** na Střední rybářské škole a Vyšší odborné škole vodního hospodářství a ekologie ve Vodňanech,
- **krajinář, lesní hospodářství, mechanizace lesní výroby** na Integrovaná střední škole lesnické ve Vimperku,
- **výtvarné zpracování keramiky a porcelánu, technologie keramiky** na Střední průmyslové škole keramické v Bechyni,
- **ochrana a tvorba životního prostředí** na Střední odborné škole ochrany a tvorby životního prostředí ve Veselí nad Lužnicí.

Každoročně je sledován zájem o jednotlivé typy středních škol a jsou vyhodnocovány počty přijatých uchazečů.

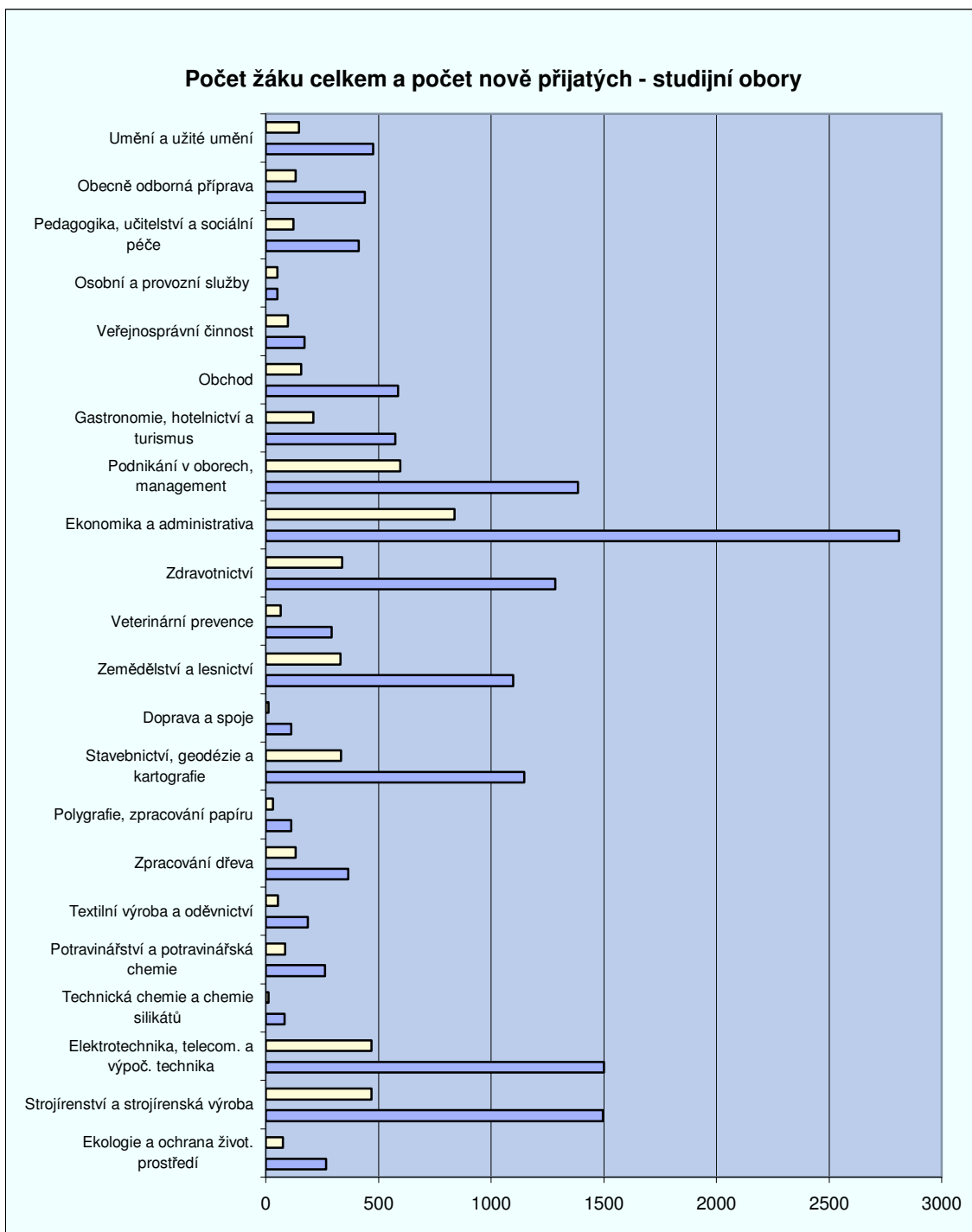
Počty nově přijatých žáků na GY, SOŠ a SOU ve školním roce 2002/2003

Zřizovatel	Gy	SOŠ	SOU	Celkem
Kraj	1292	3314	4182	8788
Ostatní	240	265	256	761
Celkem	1532	3579	4438	9549

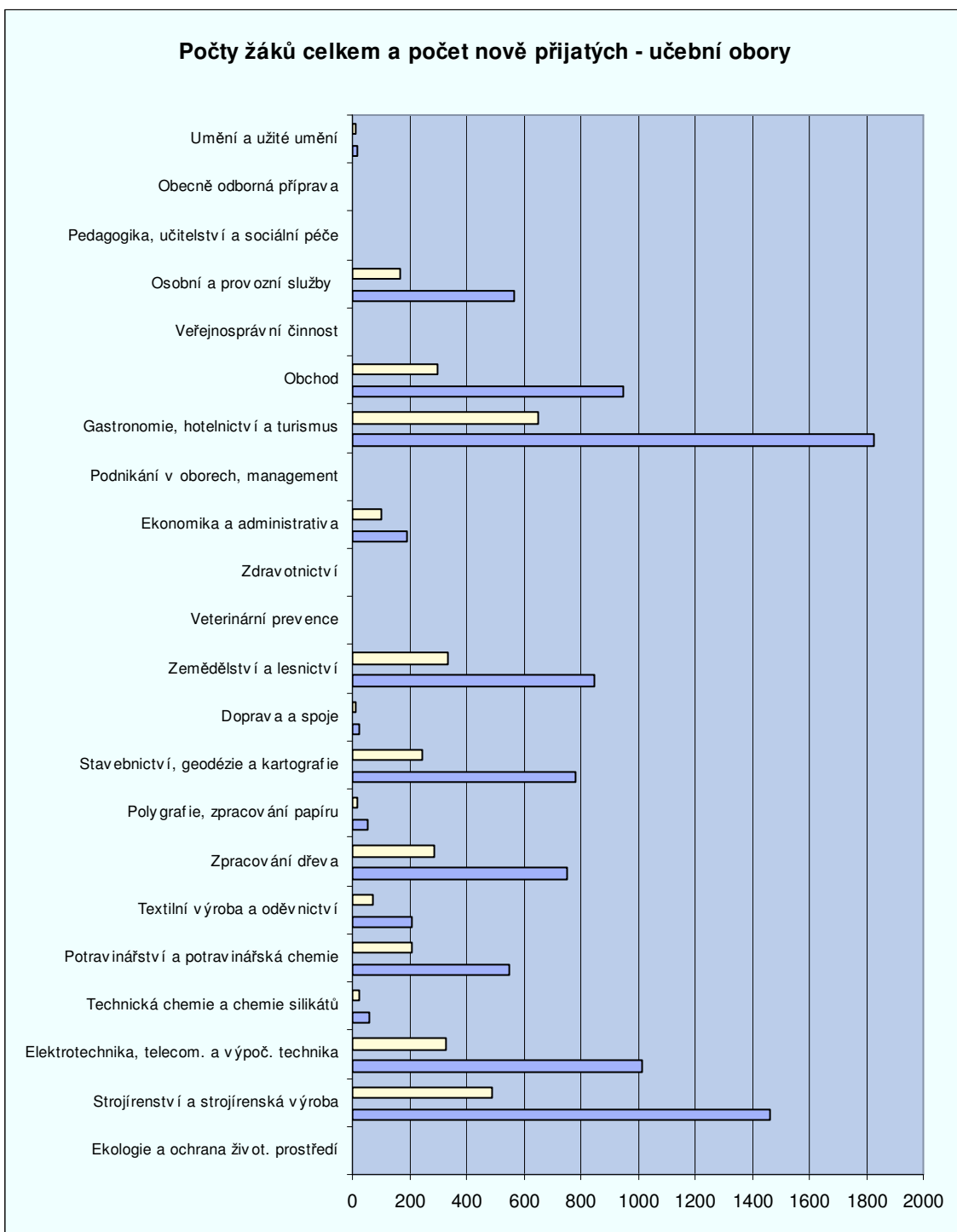
Počet přijatých do SOU je bez rozlišení, zda byli uchazeči přijati do studijních nebo učebních oborů. Předkládáme proto přehled počtu žáků středních odborných škol a středních odborných učilišť podle studijních a učebních oborů. Uváděné počty zahrnují všechny školy bez rozdílu zřizovatele.

Vzdělávací struktura podle oborových shluků – počty žáků celkem a přijatí do prvních ročníků

Oborový shluk		Studijní obory		Učební obory	
		Celkem	Nově přijatí	Celkem	Nově přijatí
1	Ekologie a ochrana život. prostředí	269	75	0	0
2	Strojírenství a strojírenská výroba	1497	469	1462	487
	Elektrotechnika, telecom. a výpoč. technika	1501	470	1016	331
	Technická chemie a chemie silikátů	83	13	58	23
	Potravinářství a potravinářská chemie	263	85	548	209
3	Textilní výroba a oděvnictví	187	54	211	73
	Zpracování dřeva	367	132	750	287
	Polygrafie, zpracování papíru	112	33	54	20
	Stavebnictví, geodézie a kartografie	1148	334	780	244
	Doprava a spoje	112	13	23	13
4	Zemědělství a lesnictví	1099	332	845	332
	Veterinární prevence	293	66	0	0
5	Zdravotnictví	1284	340	0	0
6	Ekonomika a administrativa	2812	838	191	101
	Podnikání v oborech, management	1386	596	0	0
	Gastronomie, hotelnictví a turismus	575	211	1826	648
	Obchod	588	158	948	300
	Věřejnosprávní činnost	173	99	0	0
	Osobní a provozní služby	51	51	566	165
7	Pedagogika, učitelství a sociální péče	413	123	0	0
	Obecně odborná příprava	441	132	0	0
8	Umění a užitě umění	476	148	20	12
Celkem		14711	4772	9126	3245

Konkrétní výukový obsah oborů vyplývá z názvů oborových shluků, pouze v případě shluku Obecně odborná příprava jsou započítáni žáci oborů Technické lyceum, Ekonomické lyceum a Rodinná škola.

V případě oborového shluku Osobní a provozní služby se jedná o učební obory Kadeřník a Kosmetička, od školního roku 2002/2003 se obor Kosmetička vyučuje jako studijní obor s maturitou.

2.3.3. Střediska praktického vyučování

SPV zajišťují praktické vyučování a výchovu mimo vyučování pro žáky, kterým střední odborná učiliště zajišťují pouze teoretické vyučování. Následující tabulka udává přehled o počtu SPV a počtu vyučovaných žáků.

Okres	Počet SPV		Počet žáků na SPV	
	Kraj	Soukromník	Kraj	Soukromník
České Budějovice	-	4	-	668
Český Krumlov	3	-	215	-
Jindřichův Hradec	-	-	-	-
Písek	1	-	100	-
Prachatice	1	-	112	-
Strakonice	-	-	-	-
Tábor	1	2	178	78
Celkem	6	6	605	746
			1351	

SPV zajišťují praktické vyučování pro tyto obory:

Č. Budějovice	pekař, cukrář, řezník, sladovník, truhlář, prodavač, obchodník, aranžér
Č. Krumlov	rámař - pozlacovač, elektrikář, truhlář, tesař, zedník, instalatér, klempíř, malíř, kuchař - číšník
Písek	truhlář
Prachatice	mechanik elektronik, elektrikář, autoelektrikář, mech. elektron. zařízení
Tábor	cukrář, kuchař – číšník, kuchař, číšník - servírka

2.4. Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborná škola připravuje studenty pro kvalifikovaný výkon náročných odborných činností nebo prohlubuje již dosažené vzdělání pro výkon konkrétních náročných činností. Důraz je kladen na výchovu prakticky zaměřených odborníků, kteří jsou schopni se po absolvování studia v krátké době zapracovat a vykonávat činnosti, pro které byli připravováni.

Ke studiu na VOŠ se přijímají žáci a další uchazeči, kteří získali úplné střední vzdělání nebo úplné střední odborné vzdělání.

V Jihočeském kraji působily celkem tři samostatné VOŠ, z toho dvě soukromé, a 11 VOŠ bylo zřízeno při středních školách, z toho 1 soukromá.

Současným trendem ve vývoji vzdělávací soustavy je posílení terciárního vzdělávání, především pak v oblasti krátkých forem studia. Tuto možnost nabízejí vyšší odborné školy a vyšší zdravotnické školy, kde dvou až čtyřleté studium celé řady oborů je zakončeno absolutoriem. Studium na VOŠ je realizováno prostřednictvím modulárního uspořádání studijních programů s použitím kreditního hodnotícího systému. Výuka zahrnuje především specificky odborné vzdělávání a náročnou praktickou přípravu.

Vyšší odborné školy – zřizovatelem je Jihočeský kraj

	Počet žáků	Nově přijatí	Absolventi
České Budějovice			
VOŠ České Budějovice	712	306	118
ISS a VOŠ cestovního ruchu České Budějovice	103	52	26
SZŠ a VZŠ České Budějovice	75	51	0
Písek			
SPŠ a VOŠ Písek	68	45	0
VOŠ lesnická a SLŠ Písek	78	29	25

VOŠ

Počet žáků	Nově přijatí	Absolventi
------------	--------------	------------

Prachatice

VOŠ sociální a SPgŠ Prachatice	124	62	30
--------------------------------	-----	----	----

Strakonice

SRŠ a VOŠ vodního hospodářství a ekologie Vodňany	76	34	9
VOŠ a SPŠ Strakonice	44	23	10
VOŠ a SPŠ Volyně	143	94	21

Tábor

OA a VOŠ ekonomická Tábor	176	80	39
VOŠ a SZeŠ Tábor	100	53	42

Celkem	1699	829	320
--------	------	-----	-----

VOŠ soukromých zřizovatelů v Jihočeském kraji

České Budějovice

Soukromá VZŠ Bílá vložka České Budějovice	82	34	23
Soukromá VOŠ a OA České Budějovice	120	41	29

Písek

Soukromá VOŠ filmová Písek	64	34	26
----------------------------	----	----	----

Celkem – soukromé VOŠ	266	109	78
-----------------------	-----	-----	----

Výkony VOŠ v třídění podle okresů (všech zřizovatelů)

Okres	Počet žáků	Nově přijatí	Absolventi
České Budějovice	1092	484	196
Písek	210	108	51
Prachatice	124	62	30
Strakonice	263	151	40
Tábor	276	133	85
Celkem	1965	938	402

Na vyšších odborných školách všech zřizovatelů v Jihočeském kraji studovalo celkem 1965 žáků.

2.5. Poradenství

Pedagogicko-psychologické poradny (dále jen PPP) jsou zastoupeny ve všech okresech Jihočeského kraje (České Budějovice, Jindřichův Hradec – odloučené pracoviště PPP České Budějovice, Strakonice, Prachatice, Tábor, Písek, Český Krumlov).

PPP pomáhaly řešit výukové a výchovné problémy dětí předškolního věku, žáků základních a středních škol a jejich rodičů. Zajišťovaly odborné pedagogicko-psychologické služby. Prováděly vyšetření dětí a žáků, poskytovaly odbornou metodickou pomoc učitelům, pomoc při tvorbě individuálních plánů. Poptávka po službách poraden narůstala: řešily problémy výukové (převážně vývojové poruchy učení), výchovné (vývojové poruchy chování), dále integraci zdravotně postižených žáků, profesní poradenství a terapeutické činnosti včetně individuální a skupinové terapie, metodické pomoci a preventivní činnosti včetně protidrogové prevence, adaptační a psychosomatické potíže. Vždy jeden pracovník poradny se věnoval prevenci sociálně patologických jevů. Pravidelnou náplní poradenské práce bylo metodické vedení výchovných poradců základních škol. Kontakt s výchovnými poradci učilišť a středních škol byl řešen individuálně podle potřeby.

K dalším důležitým činnostem poraden patřily služby pedagogům: metodické konzultace, tvorba písemných materiálů pro učitele k jednotlivým problémům žáků, vedení kurzů (např. Antistresový program pro pedagogy), praktických seminářů (např. pro primární preventisty sociálně patologických jevů, školní zralost, péče o děti se specifickými vývojovými poruchami učení a chování).

V oblasti primární prevence sociálně patologických jevů PPP vytvářela základní preventivní programy pro žáky ZŠ a ZvŠ a prováděla výcvik peer-aktivistů a další vedení peer-programů na školách. Metodicky vedla metodiky školní protidrogové prevence na pravidelných schůzkách.

Poradny nabízely besedy v rámci hodin občanské výchovy a rodinné výchovy, skupinovou práci s kolektivem třídy (šikana, problémy v utváření skupiny, vztahové problémy ve skupině, odmítnutí toho, co nechci, komunikace atd.).

Poradny jsou obsazeny kvalifikovanými pracovníky (psychology, speciálními pedagogy, sociálními pracovníky) s odpovídajícím vzděláním, jsou dobře vybaveny potřebnými diagnostickými, nápravnými a terapeutickými materiály a pomůckami. Mají k dispozici dostatečný počet počítačů, diagnostických programů, připojení na internet, dobře vybavené knihovny, odborné časopisy.

Pracovníci PPP mají povinnost sebezvdělávání formou studia odborné literatury, absolvováním odborných seminářů dle nabídky Institutu pedagogicko-psychologického poradenství a Institutu pro integrativní psychoterapii a psychologické poradenství.

Počet dětí vyšetřených poradnami ve školním roce 2002/2003

Zařízení	Vyš. individ.	Vyš. skup.	Celkem
Mateřské školy	1225	0	1225
Základní školy	5197	852	6049
Speciální školy	147	0	147
Střední školy	263	59	322
Rodiny, nezařazení	208	0	208
Celkem	7040	911	7951

Poradny dále prováděly skupinová vyšetření, setkání terapeutických skupin, výcvikových skupin, konzultace. Nabídka programů a činností jednotlivých poraden se může lišit v oblasti nadstandardních činností, je závislá na personálním obsazení (počet psychologů, speciálních pedagogů a jejich zaměření).

Při některých zvláštních a speciálních školách pracovala **speciálně pedagogická centra (SPC)** pro sluchově, zrakově, mentálně a tělesně postižené děti a mládež, pro děti a mládež s vadami řeči a kombinovanými vadami; tím byly pokryty všechny typy postižení. Práce center spočívala v komplexní péči o klienta s příslušným postižením:

- depistáž dětí a mládeže v daném regionu,
- komplexní speciálně pedagogická diagnostika,
- úzká spolupráce s odbornými lékaři a pediatry,
- přesná evidence dětí a mladistvých s postižením,
- pomoc v oblasti profesní orientace,
- návštěvy v rodinách s postiženým dítětem, vedení záznamů o průběhu návštěv,
- individuální práce s dětmi,
- terapeutická činnost s dětmi a rodiči,
- poradenská a metodická činnost všem osobám a institucím zainteresovaným v oblasti této péče,
- sledování úspěšnosti adaptace nebo integrace klientů,
- sestavování individuálních vzdělávacích plánů pro integrované žáky a sledování jejich plnění, úprava těchto plánů.

Rozsah a obsah činnosti jednotlivých SPC se řídila druhem postižení jejich klientů.

2.6. Speciální vzdělávání, ústavní a ochranná výchova

Speciální školy poskytují vzdělávání žákům mentálně, smyslově nebo tělesně postiženým, žákům s vadami řeči, s kombinovaným postižením a žákům umístěným ve zdravotnických zařízeních a výchovných ústavech. Vzdělávání je realizováno pomocí zvláštních výchovných a vyučovacích metod, u žáků s těžším handicapem podle individuálních vzdělávacích plánů.

Speciální školy vzdělávají žáky na všech stupních – od předškolního zařízení až po odborná učiliště; speciální střední škola v Jihočeském kraji není zastoupena.

2.6.1. Speciální školy a jejich součásti

V Jihočeském kraji působilo ve školním roce 2002/2003 celkem 32 ředitelství speciálních škol zřizovaných Jihočeským krajem, která sdružovala 70 škol různého typu (MŠ, ZŠ, ZvŠ, PomŠ, OU a PrŠ) a 9 ředitelství ostatních zřizovatelů, která sdružovala 26 součástí. U 7 ředitelství byl přidružen pro ubytování žáků internát.

Celkem ředitelství	MŠ	ZŠ	ZvŠ	PomŠ	OU	PrŠ	Přípravný stupeň	Rehabilitační třída	
Zřizovatel - kraj	32	9	9	24	11	3	8	6	0
Ostatní zřizovatelé	9	4	5	5	3	3	2	3	1

Kromě speciálních škol je ještě šest dalších odborných učilišť zařazeno jako součást středních škol.

Speciální školství	Školy, školská zařízení sdružují																					
	Mateřská škola	Speciální MŠ	Základní škola	Speciální ZŠ	Zvláštní škola	Pomocné tř. zvl.šk.	Pomocná škola	Přípravný stupeň	Střední odb. učiliště	Učiliště	Odborné učiliště	Praktická škola	Spec. pedagog.	Výchov. ústav	Dětský domov	Dětský diag. ústav	Středisko vých. péče	Šk. družina, šk. klub	Školní jídelna	Internát	Středis. pro volný	Rehabilitační třídy
Okres České Budějovice																						
Odborné učiliště a Praktická škola, Lišov											x	x							x	x		
Praktická a zvláštní škola, Č. Budějovice		x		x	x							x	x					x				
Zvláštní škola a Pomocná škola, Trhové Sviny					x		x	x										x				
Spec. mateřská škola pro zrakově postižené, Č. Buděj.		x											x						x			
Speciální škola pro žáky s vadami řeči, Týn nad Vltavou			x		x							x							x	x		
Dětský domov, Boršov															x				x			
Speciální školy pro sluchově postižené, Č. Budějovice ***		x		x	x		x	x	x		x	x	x					x	x	x		
VÚDM a Středisko výchov. péče pro děti a ml., Č. Buděj. ***			x		x					x	x			x			x		x			
Dětský diagnostický ústav a SPV pro děti a ml., Č. Buděj. ***			x		x											x	x		x			
Okres Český Krumlov																						
Zvláštní škola, Č. Krumlov					x													x	x			
Praktická a zvláštní škola, Blansko					x							x							x			
Zvláštní škola, Loučovice					x	x												x				
Dětský domov a Zvláštní škola, Horní Planá					x										x				x			
Okres Jindřichův Hradec																						
Speciální školy, J. Hradec		x		x	x		x												x			
Speciální školy, Dačice				x	x																	
Zvláštní škola, Třeboň					x													x				
Ústav s vých. léč. rež. pro ml., OU a Prak. šk., J. Hradec ***											x	x		x					x			
Okres Písek																						
Odborné učiliště, Písek											x	x									x	
Dětský domov a Speciální školy, Písek		x		x	x		x	x				x						x	x	x		
Dětský domov, Zvíkovské Podhradí															x				x			
Okres Prachatice																						
Speciální škola, Prachatice				x	x		x	x											x			
Zvláštní škola, Vimperk					x		x	x											x			
Dětský domov a Speciální školy, Zichovec					x							x			x					x		
Okres Strakonice																						
Speciální školy, Strakonice		x		x	x		x	x				x							x			
Speciální školy a šk. zař. pro sluchově post., Vodňany		x		x	x		x					x								x	x	
Zvláštní škola, Blatná					x														x	x		
Zvláštní škola, Vodňany					x														x			
Dětský domov a Speciální škola, Volyně					x										x				x	x		
Pomocná škola při ÚSP, Blatná							x	x											x			

Speciální školství	Školy, školská zařízení sdružují																						
	Mateřská škola	Speciální MŠ	Základní škola	Speciální ZŠ	Zvláštní škola	Pomocné tř. zvl.šk.	Pomocná škola	Přípravný stupeň	Střední odb. učiliště	Učiliště	Odborné učiliště	Praktická škola	Spec. pedagog.	Výchov. ústav	Dětský domov	Dětský diag. ústav	Středisko vých. péče	Šk. družina, šk klub	Školní jídelna	Internát	Středis. pro volný	Rehabilitační třídy	
Okres Tábor																							
Odborné učiliště a Praktická škola, Soběslav											x	x								x	x		
Speciální školy, Tábor		x		x	x		x											x	x				
Zvláštní škola, Soběslav					x													x					
Zvláštní škola, Veselí nad Lužnicí					x													x					
Speciální školy při zdrav. zařízeních, Opařany		x		x	x		x											x					
Pomocná škola při Ústavu soc. péče CZP, Tábor – Záluží								x										x					
Dětský domov a Speciální školy, Radenín	x				x										x				x				
Zřizovatel – církev																							
Církevní spec. školy pro žáky s více vadami při Středisku Diakonie ČCE Rolníčka, Soběslav		x						x	x														
Zřizovatel - soukromá právnická osoba																							
Speciální školy a šk. zařízení pro děti a žáky s těl. postiž. a více vadami při DC ARPIDA, o.p.s., Č. Budějovice		x		x	x		x	x				x						x	x		x	x	
Soukr. DD Zbytiny-Koryto, s. r. o., Koryto															x								
Speciální škola při sanatoriu, s.r.o., Javorník		x		x	x		x																
DD Nemyší Weinhold a spol., Nemyší															x				x				

*** Zřizovatel MŠMT ČR

Síť speciálních škol je vyhovující, dostatečně pokrývá všechny typy postižení. Rozšiřuje se nabídka pro děti s lékařskou diagnózou autismus – zřizují se speciální třídy při ZvŠ, případně jsou integrovány do tříd speciálních škol, na péči o tyto děti se specializuje SPC při ZvŠ České Budějovice.

Vznikají větší právní subjekty, které poskytují vzdělání širšímu spektru žáků s postižením a současně komplexní péči (rehabilitaci, výchovnou péči) včetně depistáže a poradenské činnosti rodině a učitelům od předškolního věku po plnoletost.

Do zvláštních škol byly také zařazováni žáci s těžším mentálním postižením a s kombinovanými vadami.

Počty žáků speciálních škol

Zařízení	Počet žáků
Mateřská škola	158
Základní škola	256
Zvláštní škola	1505
Pomocná škola	301
Rehabilitační třída	0
Přípravný stupeň	25
Odborné učiliště	779
Praktická škola	38
Celkem	3062

Na školách, zvláště těch větších, se rozvíjely zájmové aktivity v oblasti sportu, pracovní, výtvarné a hudební výchovy, cizích jazyků a výpočetní techniky.

Speciální školy se snažily prezentovat svou činnost v co největší míře na veřejnosti. Pravidelně se účastní výstavy „Vzdělání a řemeslo“ na výstavišti v Českých Budějovicích, kde předvádějí svoji práci formou výstavy výrobků a živých hudebních vystoupení. Pořádají také v místě působení školy výstavy a vystoupení pro veřejnost, které se setkávají s kladným ohlasem.

Žáci speciálních škol se pravidelně účastní okresních a celostátních přehlídek a soutěží ve výtvarné a hudební výchově, kde dosahují velmi pěkných výsledků. Také ve sportovních olympiádách, které jsou organizovány každý rok na úrovni místní, oblastní a celostátní, dosahují velmi dobrých umístění.

V uplynulém školním roce se začala rozvíjet spolupráce speciálních škol s občanskými sdruženími Koník a Mesada, které se zabývají mimo jiné realizací Tranzitního programu a problematikou podporovaného zaměstnávání. Tranzitní program je program přestupu ze školy do pracovního procesu. Je určen pro mladé lidi s mentálním nebo kombinovaným postižením ve věku kolem 18 ti let, kteří se chtějí uplatnit v běžném pracovním prostředí. Předpokládá se však, že k tomu budou potřebovat všestrannou dlouhodobou podporu. Programu se zúčastnili někteří žáci Praktické školy v Českých Budějovicích.

Integrace žáků se zdravotním postižením do běžných škol

Zařízení	Počet žáků
MŠ	162
ZŠ	2251
SŠ, SOŠ	24
SOU, OU, U	128
GY	5

Žáci se zdravotním postižením mají své místo na všech stupních škol. Při sžívání handicapovaného dítěte s kolektivem zdravých dětí dochází k posílení jeho sebevědomí, mnohdy i ke zlepšení vzdělávacích výsledků. Současně se zdravé děti učí zodpovědnosti a lepšímu přijetí lidí s postižením.

Žáci a studenti jsou buď integrováni do tříd, nebo jsou zřizovány specializované a speciální třídy. Často jsou využívány individuální vzdělávací plány.

Integrace žáků podle druhu postižení

Druh postižení	MŠ	ZŠ	SŠ, SOŠ, OU, U, GY
Mentálně	18	18	
Sluchově	11	44	7
Zrakově	6	33	5
S vadami řeči	74	27	
Tělesně	16	49	9
Autismus	1		
Vývoj.poruchy učení a chování	8	2036	127
S kombinovaným postižením	28	44	1

Na základních školách bylo umístěno ve 22 specializovaných a speciálních třídách 247 žáků, z toho 70 dívek.

V Jihočeské kraji jsou do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení zařazeny také soukromé a církevní školy, předškolní zařízení a školská zařízení pro děti a mládež s postižením. V roce 2002/2003 zde působily:

- Speciální školy a škol. zařízení pro děti a žáky s tělesným postižením a s více vadami při DC ARPIDA., o.p.s., České Budějovice,
- Speciální škola při sanatoriu, s.r.o., Stachy,
- Církevní speciální školy Rolnička, Soběslav.

2.6.2. Etopedická zařízení

Ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a preventivně výchovné péče jsou zařazeni žáci, kteří plní povinnou školní docházku a mládež do 18 let. Zařízení poskytují také pomoc v řešení obtížných situací při přechodu svěřenců dětských domovů do života (profesní zařazení, kontakt se zaměstnavatelem).

Ústavní-ochranná výchova je zastoupena Dětským diagnostickým ústavem a SVP Homole, VÚDM a SVP Šindlový Dvory, Ústavem s výchovně léčebným režimem pro mládež, OU a Praktickou školou Jindřichův Hradec.

Výchovný ústav pro děti a mládež a SVP Šindlový Dvory pečuje o obtížně vychovatelnou mládež, které byla soudem nařízena ústavní výchova nebo ochranná výchova. Zařízení má odloučená pracoviště České Budějovice – Hlinsko, České Budějovice – Vltavské nábřeží (8 lůžek), Strakonice, která poskytují také poradenskou činnost rodičům a učitelům. Celková kapacita zařízení je 38 žáků a 38 lůžek. Žáci jsou vyučováni podle osnov základní školy, zvláštní školy a jsou zde učební obory Květinářské a zelinářské práce, Zahradnická výroba a Stavební práce. Otevřen byl jen obor Květinářské a zelinářské práce.

Dětský diagnostický ústav Homole vyšetřuje komplexně děti a mládež s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou, žáky umístěné na žádost rodičů nebo na základě předběžného opatření soudu, a to jak z hlediska psychologického, tak i pedagogického. Celková kapacita internátního zařízení je 36 žáků. Žáci jsou zde po dobu diagnostického pobytu vyučováni podle osnov základní a zvláštní školy.

Na základě § 2 zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetku krajů, zůstalo zřizovatelem těchto etopedických zařízení i po 1.4.2001 MŠMT. Od tohoto data zastává MŠMT ČR zřizovatelskou funkci i pro Speciální školy pro sluchově postižené České Budějovice.

V souvislosti se zákonem č.109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, dochází k postupným změnám ve vnitřní struktuře etopedických zařízení, kde základní organizační jednotkou je rodinná nebo výchovná skupina o počtu dětí 5 až 8, respektive 4 až 6. Ty dětské domovy a výchovné ústavy, které ještě tyto skupiny neměly, je postupně budují, což má v některých případech za následek snížení kapacity zařízení. Je tedy nutné ve spolupráci s MŠMT vyřešit problém umístění dětí.

2.7. Zájmové vzdělávání a školská zařízení pro volný čas dětí a mládeže

2.7.1. Jazykové školy

V Jihočeském kraji bylo ve školním roce 2002/2003 do sítě škol zařazeno pět jazykových škol, z nichž jazyková škola v Českých Budějovicích je monotypní, ostatní jsou součástí středních odborných škol. Celkové počty posluchačů jsou uvedeny v tabulce.

Jazyková škola	Základní kursy								Střední kursy			Vyšší kursy		
	jazyk								jazyk			jazyk		
	anglický	německý	španělský	francouzský	ruský	italský	český	japonský	anglický	ruský	německý	anglický	německý	
České Budějovice	764	453	67	58			29		9	187		141	76	43
Jindřichův Hradec	69	40								26		25	25	15
Písek	90	26	12									12		
Volyně	23									32		17	27	21
Tábor	83	27	6							27	4	2	82	35
Celkem	1029	546	85	58			29		9	272	4	197	210	114

Celá výroční zpráva se zaměřuje na skupinu žáků základních a středních škol, a proto je také počet posluchačů jazykových kursů sledován pouze u této věkové kategorie.

Jazyková škola	Základní kursy								Střední kursy		Vyšší kursy	
	jazyk								jazyk		jazyk	
	anglický	německý	španělský	francouzský	ruský	italský	český	japonský	anglický	německý	anglický	německý
České Budějovice	210	259	30	20		11		3	45	29	8	6
Jindřichův Hradec	10										8	3
Písek	8	2	6	4						2		
Volyně	2								22	2	2	1
Tábor	23	6							5		35	16
Celkem	253	267	36	24		11		3	72	33	53	26

Následující tabulka uvádí počet posluchačů jednoletých pomaturitních kursů

Jazyková škola	Základní kursy								Střední kursy		Vyšší kursy	
	jazyk								jazyk		jazyk	
	anglický	německý	španělský	francouzský	ruský	italský	český	japonský	anglický	německý	anglický	německý
České Budějovice	83	40							40	41		
Jindřichův Hradec									25	25		
Písek	28	17										
Volyně											13	7
Tábor	11										19	15
Celkem	122	57							65	66	32	22

Kromě výše uvedených krajských jazykových škol jsou akreditována pro výuku jednoletých kurzů zařízení soukromých zřizovatelů:

- Educo – středisko jazykového a odborného vzdělávání, České Budějovice,
- Gaudeo CB s.r.o., České Budějovice.
- Akademie J. Á. Komenského, oblast Č. Budějovice, 370 04 České Budějovice, K.Světlé 2238
- Jana Pavienská – ASLAN, 370 01 České Budějovice, Lannova třída 14/9

2.7.2. Základní umělecké školy

V Jihočeském kraji je zařazeno do sítě škol a školských zařízení celkem 33 základních uměleckých škol, které navštěvovalo 12 721 žáků a 78 dospělých. Jedná se o 22 škol zřizovaných krajem, 9 škol zřizovaných obcemi a 3 školy soukromé. K 30.6.2003 byla ze sítě škol a školských zařízení vyřazena soukromá ZUŠ – Atelier M.Švecové, o.p.s., J.Š.Baara 20, Č.Budějovice.

Oproti loňskému roku byly do celkového počtu žáků ZUŠ zahrnuty i děti, které navštěvují soukromé ZUŠ, tj. 822 žáků.

Počet ZUŠ celkem	33
Počet dětí	12721
Počet dospělých	78

Počty žáků ve studiu

Okres	Zákl. I. stupeň	Zákl. II. stupeň	Rozšířené I.st.	Rozšířené II.st.	Studium dospělých	Celkem
České Budějovice	3459	416	20	8	17	3920
Český Krumlov	1137	125	0	0	12	1274
Jindřichův Hradec	1564	163	1	1	2	1731
Písek	978	152	3	0	0	1133
Prachatice	1203	96	15	12	8	1334
Strakonice	1590	165	0	0	0	1755
Tábor	1373	237	0	3	39	1652
Celkem	11304	1354	39	24	78	12799

V zájmu žáků o umělecké obory výrazně převažují hudební obory.

Hudební obor	8786
Taneční obor	707
Výtvarný obor	2817
Literárně-dramatický obor	411

Úkolem základních uměleckých škol je poskytovat základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech, základy pro studium učebních a studijních oborů ve středních uměleckých školách. Školám se daří připravovat žáky ke studiu na vysokých školách s uměleckým a pedagogickým zaměřením.

Odborná stránka výuky, až na nečetné výjimky, je vždy podpořena motivujícími pedagogickými přístupy učitelů jak v individuální, tak i ve skupinové výuce, např. využíváním nových domácích i zahraničních notových materiálů.

Trvalými a výraznými pozitivními rysy práce základních uměleckých škol byly jejich interní a veřejné aktivity, umístění v soutěžích jak regionálních, tak i mezinárodních. Jednalo se především o výchovné koncerty pro MŠ a ZŠ, vystoupení pro důchodce, programy pro sdružení tělesně postižených, proměnné koncerty dechových souborů a pěveckých souborů, vernisáže, veřejná vystoupení nejen žáků, ale i pedagogů, o výzdobu různých veřejných prostor, o pořádání oblastních kol soutěží, vánočních a velikonočních koncertů, třídních besídek, interních večerů jednotlivých oddělení, absolventských večerů, o koncertování žáků ve Švýcarsku, Chorvatsku, Německu, Rakousku, Francii apod. Žáci základních uměleckých škol dosahovali v mezinárodních soutěžích velkých úspěchů a výborně tak reprezentovali naši republiku. Některé z větších škol pořádaly pro své žáky a pedagogy besedy s umělci a zájezdy za uměním jak hudebního, tak i výtvarného směru.

Školy využívaly různé granty a projekty. Dvě ZUŠ zpracovaly projekt nových technologií na ZUŠ, který v této oblasti velmi citelně chyběl, a to jednak vzdělávání pedagogů v oblasti zvukových technologií a za druhé využití digitálních-grafických a zvukových technologií při výuce v ZUŠ.

Kapacita škol je trvale vytížena a přes zvyšující se zájem rodičů o umístění dětí nebylo ani v loňském školním roce možno všem žádostem vyhovět, i když změny v kapacitách byly uskutečněny tak, jak ředitelé škol požádali. Ředitelé některých ZUŠ nepočítali s tak velkým nárůstem a rodičům nemohli vyhovět. Přesto, že základní umělecké školy jsou výběrové školy, navštěvují je děti s určitým talentem a zájmem, je snaha pedagogů podchytit co nejvíce dětí, protože skutečné nadání se leckdy projevuje až v pozdějším věku. Pokud by tomuto dítěti nebyla věnována dostatečná pozornost, talent by nemusel být objeven.

Volnější kapacita se v loňském roce projevila v Č. Budějovicích, což je pochopitelné, protože zde působí jak školy zřizované krajem, tak i školy obecní a soukromé.

V ostatních oblastech se střetává zájem veřejnosti o výuku nebo i o její rozšíření s personálními možnostmi škol. Předpokládáme, že v dalších letech při úbytku žáků ZŠ dojde ke stabilizaci i v ZUŠ. Spádovost jednotlivých oblastí je uspokojivá, dostupnost pro žáky z menších obcí byla řešena zřízením odloučeného pracoviště. U některých škol přetrvávaly problémy prostorové - malé stísněné učebny. Tento problém je v budoucnu možno řešit náhradními prostorami v uvolněných základních školách, kde ubývají žáci a ZUŠ by si tak mohly zlepšit prostorové podmínky. Naprostá většina budov základních uměleckých škol sídlí v pronajatých prostorách.

V tomto školním roce bylo MŠMT ČR požádáno o změny v kapacitách dvou ZUŠ. Jednalo se o přesuny kapacit mezi ZUŠ Vimperk a ZUŠ Volyně. Změny byly schváleny k 1.9.2003.

Tím, že tyto školy pracují s dětmi a mládeží v době mimo školní vyučování (jedná se cca o 20 % z celkového počtu dětí 6 – 15letých) a nabízejí jim smysluplnou náplň volného času (spoluvytvářejí jejich osobnost a rozvíjejí jejich talent), plní nezastupitelnou úlohu ve výchově a vzdělávání a výrazně se podílejí na prevenci negativních sociálních jevů.

2.7.3. Domy dětí a mládeže

Domy dětí a mládeže zaujímají významné místo mezi subjekty zabezpečujícími a rozvíjejícími zájmové aktivity dětí a mládeže. Počet účastníků pravidelné zájmové činnosti zůstává, i přes úbytek populace ve věku do 10 let, vcelku stabilní. Kvalita výchovně vzdělávací činnosti je převážně velmi dobrá, ale v nabídce se stále objevují zejména aktivity pro děti do 15 let. Aktivit, které by odpovídaly současnému zájmu starších dětí a zejména mládeže, je méně. V příštím období budeme kromě současné nabídky volnočasových aktivit DDM podporovat ve spolupráci s řediteli středních škol pravidelné i nepravidelné činnosti, které odpovídají současnému zájmu starších dětí a zejména mládeže.

Jihočeský kraj zřizuje 10 domů dětí a mládeže: České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec (elokovaná pracoviště v Dačicích a v Třeboni), Písek (elokované pracoviště v Milevsku), Strakonice, Tábor, Blatná, Kaplice, Veselí nad Lužnicí a Soběslav.

Dále je v regionu jeden DDM církevní (Salesiánské středisko mládeže v Č.B.), jedno středisko pro volný čas dětí a mládeže je soukromé (Arpida), jeden DDM zřizuje město (Týn nad Vltavou) a v okrese Prachatice je dům dětí a mládeže součástí Střediska vzdělávání, informací a služeb v Prachaticích, jehož zřizovatelem je MŠMT ČR. Součástí DDM Prachatice jsou detašovaná pracoviště ve Vimperku, Netolicích a Volarech.

Počty zapojených dětí a mládeže v zájmových činnostech ve školním roce 2002/2003

Poř. číslo	DDM, (SVČDM)	Zřizovatel	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost	
			Počet kroužků	Členové do 15 let	Členové nad 15 let	Počet akcí	Počet účastníků
1.	Blatná	Kraj	27	337	85	64	1540
2.	České Budějovice	Kraj	194	2592	554	781	33957
3.	Č. Budějovice, Salesiánské stf. mládeže – DDM	církev	37	478	140	16	1560
4.	České Budějovice, ARPIDA	soukromé	18	124	1	31	2638
5.	Český Krumlov	Kraj	76	826	144	102	6598
6.	Jindřichův Hradec	Kraj	119	1126	33	219	14193
7.	Kaplice	Kraj	38	317	148	161	11162
8.	Písek	Kraj	115	928	140	190	5345
9.	Soběslav	Kraj	29	214	93	45	2410
10.	Strakonice	Kraj	83	733	175	238	7682
11.	Tábor	Kraj	65	690	39	56	3670
12.	Týn nad Vltavou	Město Týn n/V.	52	563	25	57	1740
13.	Veselí nad Lužnicí	Kraj	42	379	50	75	5242
14.	SVIS Prachatice	MŠMT ČR	neuvádí se				
Celkem			895	9307	1627	2035	97737

V pravidelných zájmových činnostech domů dětí a mládeže bylo zapojeno 11 tisíc dětí a mládeže. Dalších nepravidelných akcí se zúčastnilo na 98 tisíc dětí a mládeže.

Domy dětí a mládeže v okresních městech organizovaly také pravidelně okresní kola soutěží žáků základních a středních škol. DDM v Č. Budějovicích, J. Hradci, Táboře i krajská kola soutěží a olympiád.

Všechny domy dětí a mládeže zajišťovaly aktivity i v době hlavních a vedlejších prázdnin. Začala se dobře rozvíjet spolupráce se školami v okresech, zvýšila se nabídka pravidelných volnočasových aktivit i jednorázových akcí. V dalším období máme zájem na zvýšení nabídky zájmové činnosti DDM a školních klubů v době hlavních prázdnin a budeme podporovat spolupráci se školami a školskými zařízeními.

V Jihočeském kraji je počet domů dětí a mládeže zařazených do sítě škol, předškolních a školských zařízení včetně detašovaných pracovišť optimální. O jejich redukci neuvažujeme. Počítáme pouze v součinnosti s jednotlivými městskými úřady s optimalizací sítě elokovaných pracovišť. Dlouhodobým záměrem je hledání vlastních prostorů tam, kde jsou současné DDM zřizované krajem v nájmu.

Na financování volnočasových aktivit se podílí i města, na jejichž území DDM sídlí, např. formou jednorázových příspěvků na akce.

2.8. Další vzdělávání na školách

Zabezpečení dalšího vzdělávání na školách je v souladu s dlouhodobým záměrem MŠMT ČR i dlouhodobým záměrem Jihočeského kraje. Některé školy v kraji organizovaly v doplňkové činnosti kurzy s různým zaměřením pro pracovníky jiných organizací, ve spolupráci s úřady práce zabezpečovaly též rekvalifikační studium a krátkodobější kurzy. Řada škol je držitelem certifikátu k provádění školení Z a P v rámci realizace projektu P I „ Informační gramotnost“ a podílely se na školení pedagogů ostatních škol.

Pro další vzdělávání pedagogických pracovníků jsou v kraji akreditována Střediska služeb školám, a to: SŠ Č. Budějovice, SŠ Písek a SŠ Tábor. Školám a školským zařízením každé ze středisek nabídlo ve školním roce 2002/2003 cca 90 akcí: semináře, dlouhodobé a krátkodobé kurzy, monotematické přednášky, vzdělávací cykly pro učitele i ředitele MŠ, ZŠ a SŠ. Obsah seminářů a kurzů byl zaměřen na jazykové vzdělávání v německém, anglickém i českém jazyce učitelů 1. a 2. stupně ZŠ, SŠ v několika stupních náročnosti, na oblast informatiky pro učitele MŠ, ZŠ, na jednotlivé předměty, dále na vzdělávání řídicích pracovníků a na všeobecná témata - metodika a didaktika vyučování, moderní metody a trendy ve výuce, v řízení školy, v oblasti prevence (drogy, šikana), zákoník práce, právní minimum, BOZP. Střediska služeb školám Č. Budějovice a Tábor jsou rovněž držiteli certifikátu Z a P k provádění školení v oblasti informační techniky. Na tvorbě vzdělávacích akcí středisek se podíleli metodikové pro jednotlivé předměty. Tato spolupráce se velmi osvědčila, neboť umožňuje rychle reagovat na požadavky pedagogických pracovníků. Střediska také spolupracovala s lektory vysokých škol z PF JU České Budějovice, z PF UK Praha, ze Západočeské univerzity v Plzni, z VŠE – fakulty managementu v J. Hradci. Dále střediska spolupracovala s Pedagogickým centrem České Budějovice, s PF, dále s akreditovanými institucemi pro DVPP a vytypovanými lektory z řad pedagogických pracovníků.

Školy využily i program Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v roce 2003, který vyhlásilo MŠMT grantovým způsobem s třemi podprogramy: B1- Program podpory DVPP v regionech, B2 – Program podpory školních programů DVPP a B3 – Rozvojový program pro využití inovačních zkušeností škol pro DVPP. Organizačním zabezpečením programu B1 byla pověřena PC. PC v Českých Budějovicích vyhlásilo tři priority:

1. Systém práce třídního učitele,
2. Péče o mimořádně nadané žáky
3. Environmentální výchova na škole.

K programu B1 podalo projekty 7 krajských škol a školských zařízení, všech 7 škol uspělo.

Školy využívaly i dalších nabídek ke vzdělávání. Byly to akce, které pořádaly Pedagogická centra, vysoké školy z celé České republiky, Britské centrum EIC JU, MŠMT a další vzdělávací instituce, a to podle svých potřeb a zaměření. Zájem byl o kurzy pro učitele společenských věd s aktuálními tématy o EU a o Severoatlantické alianci. Vyučující cizích jazyků využívali spolupráce v rámci projektů německých, anglosaských a francouzských vzdělávacích institucí.

Vzdělávání sloužilo učitelům nejen k doplnění a rozšíření vzdělání, ale také ke zvýšení kvalifikace.

2.9. Školská zařízení

2.9.1. Školní jídelny

V průběhu roku 2002/2003 došlo k řadě legislativních změn a právních úprav, které se více méně zásadním způsobem dotkly činnosti školních jídelen.

K 1.1.2003 byla ukončena reforma veřejné správy. K tomuto datu také obce vydaly řadu nových zřizovacích listin, jimiž měnily právní formu jimi zřizovaných škol a školských zařízení. Uváděly je tak v soulad s požadavkem § 14 odst. 2, zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění novely č. 284/2002 Sb. Díky této právní úpravě existuje nyní na území Jihočeského kraje kromě školních jídelen, které jsou součástí škol, také 10 školních jídelen zřizovaných obcí jako samostatné příspěvkové organizace.

V Jihočeském kraji zajišťuje stravování celkem 571 školních jídelen všech zřizovatelů.

Okres	Počet ŠJ
České Budějovice	158
Český Krumlov	66
Jindřichův Hradec	98
Písek	64
Prachatice	53
Strakonice	61
Tábor	71
Celkem	571

Z toho přehled školních jídelen a výdejů v okresech Jihočeského kraje (zřizovatel - kraj, církev, soukromník)

Okres	Zřizovatel					
	Kraj		Církev		Soukromník	
	školní jídelny	výdejny	školní jídelny	výdejny	školní jídelny	výdejny
České Budějovice	19		1	2	2	
Český Krumlov	5	2				
Jindřichův Hradec	6				2	
Písek	8	1				
Prachatice	7					
Strakonice	12				1	
Tábor	10	1		1	1	1
Celkem	67*	4	1	3	6	1
	71		4		7	

* Z 67 školních jídelen zřizovaných krajem je jedna samostatným právním subjektem.

Dne 11. 3. 2003 vešla v platnost vyhláška č. 69/2003 Sb., která novelizuje vyhlášku č. 48/1993 Sb., o školním stravování. V § 2 písm. b) se upravují smluvní strany, které uzavírají smlouvu při tzv. „náhradním stravování“ tam, kde není možnost zajistit stravování žáků a pracovníků školy ve vlastní školní jídelně ani ve školní jídelně jiné školy. Do vyhlášky byl také nově vložen § 9, který říká, že žákům soukromých škol a školských zařízení zařazených v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení je poskytováno školní stravování za shodných podmínek podle této vyhlášky.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v § 105 uvádí, že stavby zřízené přede dnem 1. ledna 2001, které nesplňují hygienické požadavky stanovené v § 7 odst. 1, § 13 odst. 1 a § 23 odst. 3, musí být podle nich upraveny nejpozději do 1. července 2003. Řada zařízení nebyla zejména z finančních důvodů schopna tomuto termínu vyhovět. Ministerstvo zdravotnictví si tuto situaci uvědomuje, a proto paní ministryně MUDr. Součková zaslala na všechny krajské úřady a Magistrát hl. m. Prahy dopis ze dne 21.2.2003, který se týká řešení problémů spojených s plněním vyhlášek ministerstva zdravotnictví č. 107/2001 Sb. a č. 108/2001 Sb., vyplývajících z tohoto zákona. Podle § 14 zákona o ochraně veřejného zdraví je možné povolit výjimku z hygienických požadavků stanovených v § 7 odst. 1, který upravuje vybavení škol a další hygienické požadavky.

O povolení výjimky rozhodl příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. Rada škol skutečně využila této možnosti a obdržela na základě své žádosti rozhodnutí, v němž je stanoven nový termín ke splnění požadavků stanovených výše citovanými ustanoveními o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných.

Příkladně:

1. v okrese České Budějovice je to:
Obchodní akademie, Husova 1 s termínem k 30. 6. 2004
2. v okrese Český Krumlov:
Zvláštní škola, Kaplická 151 1. 7. 2005
3. v okrese Písek:
VOŠ les. a SLŠ, Burketova 52 31.12.2005
4. v okrese Jindřichův Hradec:
SOŠ, Jáchymova 478 31.12.2005
Gymnázium V. Nováka, Husova 333/II 31.12.2005

V programu optimalizace sítě škol a školských zařízení došlo ke sloučení, výjimečně i zrušení některých škol, či předškolních zařízení. Existence školních jídelen se dotkla tato sloučení k 1.1.2003:

1. okres Prachatice

- SOU a U, Vimperk, Nerudova 267 se SOU zeměd., OU a U, Dub u Prachatic 83- název nástupnické organizace SOU, OU a U, Vimperk, Nerudova 267
- ŠJ OU a U, Dub u Prachatic zrušena – školní stravování umožněno ve ŠJ SOU, OU a U, Vimperk

2. okres Písek

- ISS technická, Milevsko, Československé armády 777 se SOU zemědělským, OU a U, Veselíčko 1 – název nástupnické organizace ISS a OU, Milevsko, Čs. armády 777
- ŠJ OU a U, Veselíčko zrušena - školní stravování umožněno ve ŠJ ISS a OU Milevsko

3. okres České Budějovice

- SOŠ a SOU Trhové Sviny, Školní 709 se SOU zemědělským a OU, Trhové Sviny, Husova 548 – název nástupnické organizace SOŠ, SOU a OU, Trhové Sviny, Školní 709
- ŠJ SOU zemědělské a OU, Trhové Sviny zrušena - škol. stravování ve ŠJ SOŠ SOU a OU, Trhové Sviny

zrušení k 30.6. 2003:

4. okres Jindřichův Hradec

- soukromá MŠ Ratmírov - ŠJ MŠ Ratmírov zrušena v důsledku zrušení MŠ
- soukromá ŠJ Eurest České Velenice – změna provozovatele od 1.7.2003 je zřizovatel i provozovatel této samostatné ŠJ obec České Velenice

V okrese Jindřichův Hradec přestala působit firma Eurest, která jako soukromý provozovatel zabezpečovala pro ZŠ České Velenice, gymnázium a ZvŠ Třeboň školní stravování. Obce pak zpět postupně převzaly úlohu provozovatele předmětných školních jídelen. Od 1.8.2002 byla zařazena do sítě samostatná školní jídelna Centrum v Třeboni a od 1.7.2003 byla zařazena do sítě jako samostatný právní subjekt školní jídelna České Velenice - v obou případech je zřizovatel i provozovatel obec.

S ukončením činnosti soukromé firmy Eurest bylo řešeno také stravování žáků Gymnázia, Chvalšinská 112 v Českém Krumlově. Od 1.3.2003 dováží do své výdejny cca 300 obědů ze školní jídelny ISS a U, U Hřiště 527, Velešín. S ohledem na zvýšené výkony podala SŠ a U, Velešín dne 8.4.2003 žádost o zvýšení kapacity školní jídelny ze stávající 350 na 500. Rada kraje tuto žádost schválila dne 20.5.2003, k rozšíření kapacity došlo rozhodnutím ke dni 1.9.2003.

V roce 2002 proběhly kromě metodických návštěv a tematických šetření 4 kontroly školních jídelen, v roce 2003 v rámci plánu kontrol se uskutečnilo v 1. pololetí 6 kontrol a v 2. pololetí 4 kontroly. Předmětem kontroly ve smyslu ustanovení zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole a zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění platných předpisů, je dodržování příslušných právních předpisů, pravidel a předepsaných forem účetnictví, správné technologie při přípravě pokrmů, péče o vedení školní jídelny včetně údržby a obnovy technologického vybavení. Součástí sepisovaného protokolu je vždy i návrh na opatření, o jehož realizaci následně ředitelství školy, školského zařízení informuje odbor školství, mládeže a tělovýchovy.

Příkladně v 1. pololetí roku 2003 proběhla kontrola ve školní jídelně těchto škol a školských zařízení:

- ŠJ Gymnázia V. Nováka, Husova ul. 333, Jindřichův Hradec
- ŠJ SOŠ obchodní, Lužnická 572, Tábor
- ŠJ SOŠ a SOU COP, Budějovická 421, Sezimovo Ústí
- ŠJ VOŠ lesnická a SLŠ, Lesnická 55, Písek
- ŠJ ISS, Revoluční 220, České Velenice
- ŠJ DM, nám. Svobody 44, Vimperk

Ve 2. pololetí:

- ŠJ DD a Zvláštní škola, Sídl. Míru 40, Horní Planá
- ŠJ SOU a U, Václavská 92, Netolice
- ŠJ SOŠ a SOU, Lidická 135, Volyně
- ŠJ SOU zem., Vrchlického 567/II., Třeboň

Konkrétní nedostatky jsou převážně v porušování zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, zejména některých ustanovení prováděcí vyhlášky č. 107/2001 Sb. o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných.

Pomineme-li závady, které zatím nebylo možné odstranit z objektivních příčin (nedostatek finančních prostředků od zřizovatele nebo z vlastních investičních fondů), se nejčastěji opakuje porušení Přílohy č. 1 k citované vyhlášky č. 107/2001 Sb., která řeší požadavky na členění provozu – např. hrubé a čisté přípravný masa, zeleniny, vajec apod., včetně dalších pracovních úseků.

Dále porušení § 6, odst. 8 citované vyhlášky – technické zabezpečení oken proti vnikání hmyzu ve všech přípravných, umývárkách a skladech potravin, včetně nedostatečného chránění proti nepříznivým účinkům přímého slunečního záření.

- § 11, odst. 2 – počet skříněk v šatně neodpovídá počtu zaměstnanců, kontinuita s § 50, písm. f) vyhl. - pro oddělené ukládání provozních a občanských oděvů zaměstnanců.
- § 11, odst. 4 – převážně jsou již WC zaměstnanců oddělené od WC strážníků, včetně předsíně vybavené umyvadlem s mísicí bezdotykovou baterií. Mnohde ale ještě stále chybí ručníky pro jednorázové použití nebo sušič rukou.
- § 12, odst. 1 - sklady potravin, včetně chladících a mrazících zařízení nejsou často řádně opatřeny teploměry.
- § 13, odst. 3 – nádoby na odpad nejsou v některých případech vhodné ani uzavíratelné.
- § 14, odst. 5 – pracovní plochy, nástroje, náčiní, které přicházejí do přímého styku s potravinami a pokrmy jsou často poškozené – nebezpečí poškození zdraví dětí. Podobně je tomu se stolním nádobím a varným nádobím.
- § 25 – mnohdy absence potravinářského teploměru – není pak možnost sledovat předepsané teploty.
- § 49 – často dochází k porušení ustanovení písm. f) a písm. g), tzn., že se zde nacházejí předměty, které nesouvisejí s výkonem pracovní činnosti (např. květináče, jiný nepoužívaný inventář) nebo jsou již vyřazené.

Z těchto uvedených konkrétních příkladů vyplývá, že mnoho zjištěných nedostatků ovlivňuje lidský faktor a cesta k nápravě nevyžaduje náročné finanční zatížení. Realitou však zůstává, že celá řada problémů stavebního charakteru nebo souvisejících s úrovní technologického vybavení, bude ještě stále i v následujícím období otázkou zpracování investičních záměrů a tudíž uvolňování financí jak od zřizovatele, tak z vlastních investičních fondů.

2.9.2. Domovy mládeže

Ubytování, celodenní stravování a výchovu mimo vyučování zajišťovalo v roce 2002/2003 5 samostatných domovů mládeže, 5 internátů, 1 soukromý domov mládeže a 58 domovů mládeže při středních školách. Tyto služby využilo celkem 7 481 žáků.

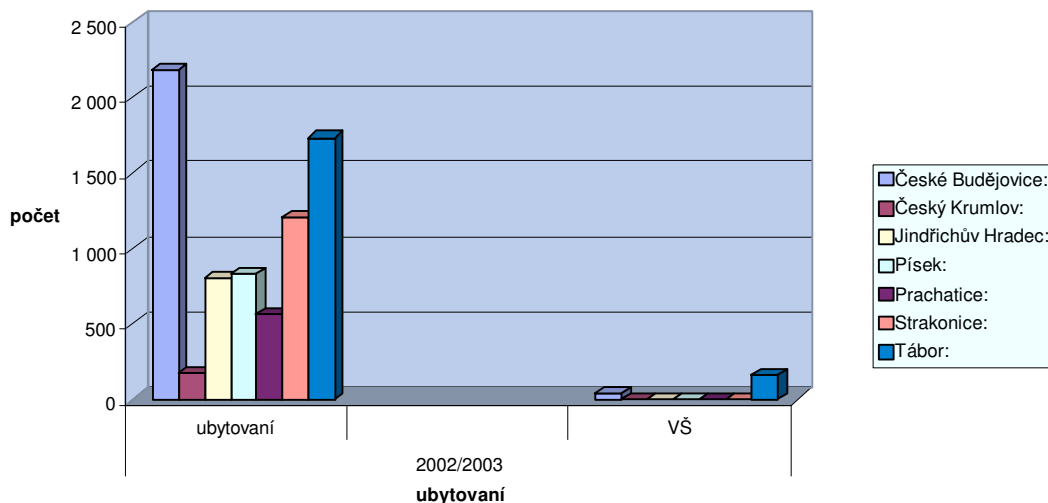
Přehled ubytování

Zařízení	Kapacita	Ubytováno celkem	Ubytování VŠ
Internáty	320	218	0
Samostatné DM	1 441	1 386	159
Soukromý DM	49	49	0
DM při školách	7 758	5 828	35
Celkem	9 568	7 481	194

Souhrnný počet ubytovaných dle okresů

okres	kapacita dle sítě	2002/2003	
		ubytování celkem	z toho pro VŠ
České Budějovice	2 767	2 178	38
Český Krumlov	456	173	0
Jindřichův Hradec	1 244	802	0
Písek	1 025	834	0
Prachatice	779	560	0
Strakonice	1 399	1 202	0
Tábor	2 105	1 732	159

Ubytování na DM ve školním roce 2002/03 (včetně studentů vysokých škol)

Porovnání počtu ubytovaných ve šk. roce 2001/2002 a 2002/2003

Okres / počet ubytovaných	2001/2002	2002/2003
České Budějovice	2 323	2 178
Český Krumlov	170	173
Jindřichův Hradec	843	802
Písek	862	834
Prachatice	581	560
Strakonice	1 147	1 202
Tábor	1 652	1 732
Celkem	7 578	7 481

Výsledky vzdělávání v kraji

3.1. Analýza hodnotící výsledky v kraji

Sledované výsledky vzdělávání v kraji vycházejí ze zprávy ČŠI o školním roce 2002/2003.

Mateřské školy

Většina MŠ se začala připravovat na práci s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání (RPPV). Příprava na tvorbu školních vzdělávacích programů významně ovlivnila zkvalitnění výchovně vzdělávací práce. Přejít od předmětové orientace k osobnosti a potřeba tuto změnu pochopit vedly k promyšlenému plánování. Tím se zlepšila i organizace činnosti a to se promítlo do psychohygienických podmínek. Nadále se zlepšuje úroveň spolupráce s rodinou.

Personální podmínky se již dlouhodobě vyznačují tím, že vysoké procento učitelek splňuje pedagogickou a odbornou způsobilost. Přesto v souvislosti se snižováním počtu dětí, krácením úvazků a špatné dopravní obslužnosti vzrostl počet nekvalifikovaných učitelek, a to zvláště v malých venkovských MŠ.

Materiálně technické podmínky jsou u většiny MŠ velmi dobré. Zájem zřizovatele se soustřeďuje na provozní podmínky, technický stav budov a zahrad, méně již na vybavení a vnitřní zařízení.

V souvislosti s reformou státní správy došlo k významným změnám v síti MŠ způsobeným jejich slučováním a přičleňováním k jiným právním subjektům, zejména ZŠ. Zde byly ve vztahu k MŠ z hlediska ekonomického zjištěny negativní dopady projevující se nevyváženým přidělováním finančních prostředků nebo necitlivými personálními změnami.

Základní školy

Ve skladbě vzdělávacích programů nedošlo k výraznějším změnám. ZŠ převážně nabízely vzdělávací program Základní škola rozšířený o výuku cizích jazyků, tělesné výchovy, méně již matematiky a přírodovědných předmětů, hudební a výtvarné výchovy. V podstatně menším počtu ZŠ i program Obecná škola. Z hospitací nadále vyplývá, že na 1. stupni je vyučování pestřejší, učitelé více využívají progresivnější prvky výuky s aktivnější účastí žáků na řešení úloh. Na 2. stupni převládá konzervativní přístup, který méně podněcuje kreativitu žáků. Učitelé ve snaze dodržet osnovy preferují předávání hotových poznatků na úkor tvůrčího zapojení žáků do výuky. Podpora činností učení byla zřetelnější u pedagogů, kteří při výuce využívají inspiraci ze vzdělávacích seminářů – např. Dokážu to, Začít spolu a další.

Stále chybí kvalifikovaní učitelé pro výuku cizích jazyků, zvláště na malotřídních školách.

Převažující vybavení škol nadále tvoří zastarávající pomůcky z dřívějších centrálních dodávek. Zastarává knižní fond školních knihoven. Realizací Internet do škol se zvýšila vybavenost škol výpočetní technikou. Využití počítačů v hodinách jiných předmětů než informatiky je minimální.

Sílí snaha po větší prezentaci škol. Jsou organizátory kulturních a sportovních akcí v obci. Nabízí rozmanitou mimoškolní činnost.

Střední školy

V převážné většině škol se vyučovaly studijní a učební obory v souladu s rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení. Pro malý zájem uchazečů však v řadě SOU nebyly některé z povolených učebních oborů vůbec vyučovány, nebo se v jedné třídě vyučovalo více učebních oborů. Dodržování učebních osnov bylo důslednější hlavně po obsahové stránce, nebyl ale kladen důraz na rozvoj kompetencí žáků daných profilem absolventa.

V teoretickém vyučování převažovala frontální výuka. Aktivní zapojení žáků bylo častěji pozorováno v gymnáziích a v praktickém vyučování SOŠ a SOU. Vztahy mezi žáky a učiteli byly ve všech školách vstřícné. Často chyběl prostor pro diskusi a vyjadřování názorů žáků, dostatečná pozornost nebyla věnována systematickému rozvoji komunikativních dovedností žáků.

Vysoký standard úrovně výuky si udržují tak jako v předešlých letech gymnázia. Zvýšila se úroveň praxe v SOŠ a odborného vyučování v SOU.

Personální zajištění výuky je velmi dobré na gymnáziích, v SOŠ a SOU nemá část učitelů požadované pedagogické vzdělání. Mnozí pedagogové kompenzovali chybějící kvalifikaci individuálním studiem. Negativní dopady na výuku nejsou výrazné. Oproti minulému roku věnovali ředitelé škol větší pozornost vytváření systému DVPP.

Prostorové a materiální podmínky většiny škol byly velmi dobré, přetrvávají nedostatky v materiální podpoře výuky všeobecných předmětů. Většina SŠ disponuje kvalitně vybavenými učebnami VT. V SOŠ a SOU na rozdíl od gymnázií chyběly učebnice pro výuku některých odborných předmětů, nebo byly zastaralé. Školy tyto nedostatky stále častěji nahrazují nakopírovanými materiály.

Vyšší odborné školy

Školy vycházely ze schválených učebních dokumentů vyučovacích studijních oborů. Školy věnují vyrovnanou pozornost teoretické přípravě, seminářům a cvičením jako součásti praktické přípravy a také odborné praxe.

Organizace studia má spíše vysokoškolský charakter. V práci žáků je kladen důraz na samostatnou práci žáků a úzký kontakt s praxí.

Speciální školy

Výuku realizovaly podle vzdělávacích programů schválených MŠMT. Žáci s více vadami byli většinou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích programů, které jsou velmi kvalitně zpracovány.

Personální podmínky se zlepšují. Učitelé, kteří nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti se sami snaží řešit tento trend absolvováním kurzů. Organizace formy a metody výuky většinou odpovídají specifickým potřebám žáků.

Vybavenost tříd a materiálně technické podmínky jsou velmi dobré.

Školy začínají zpracovávat projekty a granty vyhlášené MŠMT a kraji.

Základní umělecké školy

Škola vycházejí vstříc požadavkům veřejnosti. Velkou péčí školy věnovaly prezentaci výsledků výuky i účastí žáků v soutěžích. Častěji školy využívaly audio i videotechniky k pořízení kvalitních nahrávek.

Průběh výuky, užití metody a formy práce jsou ověřeny praxí a mají ustálenou podobu a vyhovují současným potřebám.

Zvyšuje se rozsah a význam práce učitelů se žáky se zdravotním postižením.

V činnosti ZUŠ výrazně převládly pozitivní stránky, zájem žáků i rodičů o vzdělávání byl stále velký. Dobrá byla spolupráce s dalšími školami a veřejnými institucemi měst a obcí.

3.2. Úspěšnost absolventů při přechodu na vyšší stupeň školy

O úspěšnosti absolventů – žáků 9. tříd ZŠ při přechodu na střední školy v Jihočeském kraji hovoří následující údaje. Ve školním roce 2002/2003 ukončilo 9. ročník ZŠ v Jihočeském kraji 6 786 žáků. Z tohoto počtu bylo 61,9% žáků přijato ke studiu v maturitních oborech (z toho 10,8% na gymnázia, 45,3% na SOŠ a 5,8% do studijních oborů SOU) a 38,1% ke studiu v učebních oborech SOU. Toto rozložení odpovídá i poměru mezi absolventy maturitních a nematuritních oborů na středních školách Jihočeského kraje (není započítáno nástavbové studium).

Úspěšnost absolventů středních škol Jihočeského kraje při přechodu na vysoké školy doložit nelze, protože nejsou prováděna statistická šetření o přijatých uchazečích na vysoké školy z hlediska krajů, odkud se ke studiu na VŠ hlásí. Poznatky, které o úspěšnosti absolventů středních škol Jihočeského kraje při přechodu na VŠ máme, jsou dílčí (šetření konkrétních středních škol), a proto je neuvádíme. Obecně lze konstatovat, že v Jihočeském kraji obdobně jako v dalších regionech ČR zájem o vysokoškolské studium i počet přijatých na VŠ stoupá.

3.3. Úspěšnost v mezinárodních i národních průzkumech

V oblasti vzdělávání je ČR zapojena do programu INES (indikátory vzdělávacího systému), jehož cílem je především kvantitativní srovnávání mezi členskými (a několika dalšími) zeměmi EU a dále do programu PISA (program mezinárodního hodnocení studentů), což je mezinárodní výzkum, který má postihnout vědomosti a dovednosti patnáctiletých žáků v oblasti mateřského jazyka, matematiky a přírodovědných předmětů – zjišťuje se úroveň čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti. Tento výzkum měří výsledky vzdělávání a porovnává je v rámci jednotlivých zúčastněných zemí bez dalšího členění na výsledky vzdělávání v jednotlivých krajích ČR.

Důležitým měřítkem dosažené úrovně znalostí a dovedností žáků maturitních ročníků středních škol v jednotlivých krajích ČR budou výsledky připravované jednotné maturity.

Ve školním roce 2002/2003 byl realizován jako součást cyklu Krok za krokem k nové maturitě program „Maturita nanečisto 2003“. V něm Centrum pro reformu maturitní zkoušky nabídlo všem středním školám s maturitními třídami k vypracování soubory úloh ze 14 předmětů, které jsou připravovány pro novou podobu maturitní zkoušky. V Jihočeském kraji se do programu zapojilo 55% středních škol, což bylo třetí nejvyšší procento v ČR. Ředitelé zúčastněných škol obdrželi vyhodnocení testů svých žáků a získali tak výsledky vzdělávání na škole v jednotlivých předmětech a navíc porovnání úspěšnosti školy mezi školami stejného typu. Vzhledem k tomu, že se nejednalo o kompletní soubor (všichni žáci, kteří v roce 2003 maturovali), nelze z dosažených výsledků dělat vypovídající závěry o úrovni vzdělávání v Jihočeském kraji.

3.4. Zaměstnatelnost absolventů středních škol

Nezaměstnanost je hlavním ukazatelem charakterizujícím uplatnění absolventů na trhu práce. Za absolventy jsou pro účel této zprávy považováni žáci s trvalým bydlištěm v kraji, vycházející ze středních škol Jihočeského kraje v roce 2001, 2002 a 2003. Jejich registrovaná míra nezaměstnanosti v období od 1.1. do 30.11. příslušného roku je v následujících tabulkách vypočtena z celkového počtu absolventů evidovaných v tomto období na úřadech práce Jihočeského kraje. Míra nezaměstnanosti k 30.11. je vypočtena pouze z absolventů tzv. dosažitelných k danému dni, tj. bez vojáků ZVS a civilní služby a žen na mateřské dovolené a rodičovské dovolené.

Míra registrované nezaměstnanosti se v celorepublikovém srovnání vyvíjí v Jihočeském kraji příznivě, k 31.12.2002 – 6,7 %, k 31.12.2003 – 7,0% (ČR – 9,8% a 10,3%). Některé skupiny, označované jako problémové, tyto hodnoty jak v kraji, tak celorepublikově překračují. K těmto skupinám se řadí i absolventi škol, kteří se na celkovém počtu evidovaných nezaměstnaných v kraji podílejí 11,8%.

Problémy samotných absolventů při uplatnění na trhu práce spočívají nejen v tom, že mají nedostatečnou praxi, ale neumí se ani dostatečně orientovat v nabídce volných pracovních míst, jejich manuální a psychosociální dovednosti neodpovídají požadavkům zaměstnavatelů. Absolventi mají snahu začít pracovat ve vyšších pozicích spojených často s nereálnou představou o výši nástupních příjmů a dále nemívají dostatečnou motivaci najít zaměstnání ve vystudovaném oboru. Ve většině případů neúspěch při hledání zaměstnání nesouvisí se získanou profesí, ale s osobností absolventa a případně objektivními podmínkami.

Úřady práce v kraji využívají maximálně nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti ve snaze zaměstnat absolventy škol. Jedním z účinných nástrojů je tzv. odborná praxe absolventů škol a získání kvalifikace mladistvých. V roce 2002 bylo touto formou umístěno v Jihočeském kraji celkem 422 a v roce 2003 celkem 555 absolventů škol a mladistvých se základním vzděláním. Hojně jsou využívány i rekvalifikační kurzy, kterých se v roce 2003 zúčastnilo 1906 uchazečů o zaměstnání, z toho 418 absolventů a mladistvých (tj. 21,9%). Speciální kurzy jsou připravovány pro uchazeče o zaměstnání, kteří mají pouze základní vzdělání (většinou nedokončili studium na střední škole). Cílem je získání manuálních dovedností a pracovních návyků.

Důležitou roli v prevenci nezaměstnanosti absolventů škol představuje ve školské sféře realizace výchovně vzdělávacího modulu – volba povolání, zařazeného do učiva základních škol. Na něj by na středních školách měl navazovat modul – úvod do světa práce. Pozitivní roli v tomto směru sehrávají i informační a poradenská střediska pro volbu povolání, která fungují od roku 1993 na všech úřadech práce v kraji.

Míra nezaměstnanosti absolventů škol v roce 2001-2003

Oborový sluk	rok 2001									
	studijní obory					učební obory				
	absolventi	evdovani do 30.11	evdovani k 30.11	míra nezaměstnanosti v období do 30.11.	míra nezaměstnanosti k 30.11.	absolventi	evdovani do 30.11	evdovani k 30.11	míra nezaměstnanosti v období do 30.11.	míra nezaměstnanosti k 30.11.
Ekologie a ochrana životního prostředí	60	18	10	30	16,7	-				
Strojírenství a strojírenská výroba	163	31	18	19	11,0	540	207	116	38,3	21,5
Elektrotechnika, telekom. a výpočet. technika	421	99	60	23,5	14,3	245	87	45	35,5	18,4
Technická chemie a chemie silikátů	23	7	5	30,4	21,7	27	3	2	11,1	7,41
Potravinářství a potravinářská chemie	24	13	7	54,2	29,2	124	57	34	46,0	27,4
Textilní výroba a oděvnictví	54	20	4	37	7,4	106	33	15	31,1	14,2
Zpracování dřeva	83	14	5	16,9	6,0	269	78	35	29,0	13,0
Polygrafie , zpracování papíru	-					-				
Stavebnictví, geodézie a kartografie	254	64	45	25,2	17,7	293	101	55	34,5	18,8
Doprava a spoje	-					-				
Zemědělství a lesnictví	178	48	43	27	24,2	223	75	35	33,6	15,7
Zdravotnictví	239	43	15	18	6,3	22	2	2	9,1	9,09
Ekonomika a administrativa	1576	484	255	30,7	16,2	70	21	12	30,0	17,1
Podnikání v oborech, odvětvích ***	***					***				
Gastronomie, hotelnictví a turismus	132	50	27	37,9	20,5	670	250	149	37,3	22,2
Obchod	-					302	109	47	36,1	15,6
Veřejnosprávní činnost	33	23	10	69,7	30,3	-				
Osobní a provozní služby	-					216	93	62	43,1	28,7
Pedagogika, učitelství a sociální péče	49	15	7	30,6	14,3	-				
Umění a užité umění	55	19	14	34,5	25,5	7	2	2	28,6	28,6
Gymnázium	1331	81	41	6,1	3,1	-				
CELKEM	4675	1029	566	22,0	12,1	3114	1118	611	35,9	19,6

Oborový sluk	rok 2002									
	studijní obory					učební obory				
	absolventi	evdovani do 30.11	evdovani k 30.11	míra nezaměstnanosti v období do 30.11.	míra nezaměstnanosti k 30.11.	absolventi	evdovani do 30.11	evdovani k 30.11	míra nezaměstnanosti v období do 30.11.	míra nezaměstnanosti k 30.11.
Ekologie a ochrana životního prostředí	67	13	8	19,4	11,9	-				
Strojírenství a strojírenská výroba	219	52	28	23,7	12,8	455	124	52	27,2	11,4
Elektrotechnika, telekom. a výpočet. technika	481	90	38	18,7	7,9	327	129	61	39,4	18,6
Technická chemie	17	7	4	41,0	23,5	18	3	2	16,6	11,1
Potravinářství, potravinářská chemie	46	12	8	26,1	17,4	157	52	18	33,1	11,5
Textilní výroba a oděvnictví	51	15	5	29,4	9,8	83	32	11	38,5	13,2
Zpracování dřeva	131	39	12	29,8	9,2	247	63	29	25,5	11,7

	studijní obory					učební obory				
	absolventi	eidovani do 30.11	eidovani k 30.11	míra nezaměstnanosti v období do 30.11.	míra nezaměstnanosti k 30.11.	absolventi	eidovani do 30.11	eidovani k 30.11	míra nezaměstnanosti v období do 30.11.	míra nezaměstnanosti k 30.11.
Polygrafie, zpracování papíru	-					16	2	-	12,5	-
Stavebnictví, geodézie	282	53	23	18,8	8,2	248	98	44	39,5	17,7
Doprava a spoje	8	3	1	37,5	12,5	-				
Zemědělství a lesnictví	255	65	36	25,5	14,1	267	104	50	40,0	18,7
Zdravotnictví	303	37	7	12,2	2,3	3	3	1	100,0	33,3
Ekonomika, administrativa	719	148	78	20,6	10,8	27	5	2	18,5	7,4
Podnikání v oborech, odvětvích	848	290	132	34,2	15,6	-				
Gastronomie, hotelnictví a turismus	160	36	16	22,5	10,0	647	244	115	37,7	17,7
Obchod	228	93	46	40,8	20,2	330	125	66	37,9	20,0
Veřejnosprávní činnost	78	35	20	44,9	25,6	-				
Osobní a provozní služby	-					249	111	63	44,6	25,3
Pedagogika, sociální péče	44	8	6	18,2	13,6	-				
Umění a užité umění	62	20	14	32,3	22,6	9	2	1	22,2	11,1
Gymnázium	1077	45	18	4,2	1,7					
CELKEM	5076	1061	500	20,9	9,8	3083	1097	515	35,5	16,3

Oborový shluk	rok 2003									
	studijní obory					učební obory				
	absolventi	eidovani do 30.11	eidovani k 30.11	míra nezaměstnanosti v období do 30.11.	míra nezaměstnanosti k 30.11.	absolventi	eidovani do 30.11	eidovani k 30.11	míra nezaměstnanosti v období do 30.11.	míra nezaměstnanosti k 30.11.
Ekologie a ochrana životní prostředí	60	11	7	18,3	11,7	-				
Strojírenství a strojírenská výroba	406	84	32	20,7	7,9	503	158	70	31,4	13,9
Elektrotechnika, telekom. a výp.tech.	441	91	32	20,6	7,2	345	93	44	27,0	12,7
Technická chemie	17	2	1	11,8	5,9	29	7	7	24,1	24,1
Potravinářství, potravinářská chemie	65	15	4	23,1	6,1	166	66	20	39,8	12,0
Textilní výroba a oděvnictví	53	22	13	41,5	24,5	92	39	12	42,4	13,0
Zpracování dřeva	86	20	9	23,3	10,5	261	80	36	30,6	13,8
Polygrafie, zpracování papíru	30	11	5	36,7	16,7	11	3	1	27,2	9,1
Stavebnictví, geodézie	299	39	18	13,0	6,0	287	88	36	30,7	12,5
Doprava a spoje	27	10	5	37,0	18,5	4	-	-		
Zemědělství a lesnictví	248	69	33	27,8	13,3	281	97	52	34,5	18,5
Zdravotnictví	326	55	15	16,9	4,6	-				
Ekonomika, administrativa	585	140	75	23,9	12,8	27	3	1	11,1	3,7
Podnikání v oborech, odvětvích	538	195	75	36,2	16,2	-				
Gastronomie, hotelnictví a turismus	135	41	17	30,4	12,6	559	201	107	35,9	19,1
Obchod	177	46	23	26,0	13,0	301	131	53	43,5	17,6
Veřejnosprávní činnost	73	32	14	43,8	19,2	-				
Osobní a provozní služby	-					211	95	51	45,0	24,2
Pedagogika, sociální péče	71	16	10	22,5	14,1	-				
Umění a užité umění	83	24	14	28,9	16,9	8	3	2	37,5	25,0
Gymnázium	1486	76	42	5,1	2,8	-				
CELKEM	5206	999	444	19,2	8,5	3085	1064	492	34,5	15,9

V roce 2002 vyšlo ze středních škol (včetně odborných učilišť, gymnázií a nástavbového studia) Jihočeského kraje celkem 8159 absolventů s trvalým bydlištěm v Jihočeském kraji. Z tohoto počtu se u úřadů práce v období od 1.1. do 30.11.2002 ucházelo o zaměstnání celkem 2158 absolventů (míra nezaměstnanosti – 26,4%). V roce 2003 byl celkový počet absolventů mírně vyšší – 8291, protože vycházelo více gymnazistů (vycházeli již z 8letého studia). Počet absolventů studijních i učebních oborů jako celku meziročně stagnoval. Pozitivní vývoj lze sledovat u oborového shluku Strojírenství (u maturitních oborů meziroční nárůst téměř o 100%) a naopak žádoucí pokles oborových shluků Ekonomika a administrativa (meziročně pokles o téměř 20%) a Podnikání v oborech (pokles o 37%). U učebních oborů stabilně vzrůstá počet absolventů oborového shluku Zemědělství a naopak klesá počet absolventů oborů Gastronomie, hotelnictví.

Ve sledovaném období roku 2003 se ucházelo o zaměstnání celkem 2063 absolventů (míra nezaměstnanosti – 24,9 %), přičemž registrovaná míra nezaměstnanosti mírně poklesla u učebních i studijních oborů.

Nárůst zaznamenaly studijní obory Textilní výroba a oděvnictví z 29,4 % na 41,5 %, Zdravotnictví z 12,2% na 16,9% a Gastronomie a hotelnictví z 22,5% na 30,4%. Tradičně vysoká míra nezaměstnanosti je u oboru Veřejnosprávní činnost – přes 40%. Naopak k výraznějšímu poklesu došlo u oborů Obchod, Stavebnictví a Technická chemie.

U učebních oborů se zvýšila míra nezaměstnanosti v odvětví Strojírenství, Potravinářství, Zpracování dřeva (u těchto třech oborů se jedná pouze o roční výkyv, protože míra nezaměstnanosti v roce 2003 je srovnatelná s rokem 2001) a u Obchodu – míra nezaměstnanosti je stabilně vysoká, stejně jako u Osobních a provozních služeb. K poklesu došlo u odvětví Elektrotechniky, Stavebnictví a Ekonomiky.

Nejnižší míru nezaměstnanosti měli tradičně absolventi gymnázií (2003 – 5,1%) vzhledem k tomu, že většina přešla na VOŠ a VŠ. Nejvyšší míra nezaměstnanosti v roce 2003 byla zaznamenána u studijních oborů zařazených do skupiny Veřejnosprávní činnost – 43,8 % a Textilní výroba a oděvnictví – 41,5% u učebních oborů Osobní a provozní služby –45,0%, Obchod – 43,5% a Textilní výroba a oděvnictví – 42,4%.

Na základě uvedených údajů nelze rozhodně stanovit potřeby trhu práce do budoucna. Jde o krátkodobé hodnocení a jak bylo již řečeno, neúspěch při hledání zaměstnání nespočíval zdaleka jen ve zvolené profesi.

Z pohledu dlouhodobější perspektivy, která vychází ze stávající ekonomické základny kraje, lze předpokládat, že zaměstnavatelé budou i nadále požadovat řemeslné profese (učební obory ukončené výučním listem) spíše technického zaměření a profese směřující do služeb. I u oborů vyžadujících maturitu budou mít větší naději nalézt uplatnění absolventi technických směrů.

3.5.1. Analýza k problematice neprospěchu a nedokončeného vzdělání na základních školách

Tento jev nebyl zatím statisticky sledován, jedná se o multidimenzionální problém.

Převažující faktory, ovlivňující prospěch žáka na ZŠ:

- a) pedagogicko-didaktický – značný rozsah faktografického materiálu na školách, převážně frontální způsob výuky, který stírá možnost diferencovaného přístupu k žákům,
- b) značné heterogenní složení tříd co do prospěchu, sociálního zázemí, motivace k výuce, individuálních dispozic žáků, individuální aspirace žáků; uplatňují se též jevy sociálně patologické a případné neurotizující faktory,
- c) rodinné a sociální faktory obecně, sociální status rodičů, ekonomické zázemí rodiny a celkové rodinné klima,
- d) faktor obecného rozložení inteligenční úrovně v souladu s Gaussovou křivkou.

3.6. Výsledky výchovně vzdělávací prevence a dalších sociálně patologických jevů

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Jihočeského kraje, konkrétně oddělení mládeže, tělovýchovy a sportu, zodpovídá v přenesené působnosti za oblast prevence sociálně patologických jevů ve vztahu k dětem a mládeži. Krajská školská koordinátorka prevence se podílí na vytváření a inovacích krajské koncepce a programu prevence ve spolupráci s krajským protidrogovým koordinátorem, popř. dalšími pracovníky odborů sociálních věcí pověřených měst, managery Komplexních součinnostních programů prevence kriminality a dalšími subjekty participujícími na prevenci v rámci kraje; prosazuje přitom naplňování úkolů a záměrů obsažených v Koncepci prevence v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

V současné době vytváříme komunikační systém na úrovni kraje. Od 1.1.2003, po zániku OkÚ, navazujeme kontakty přímo s jednotlivými školami. Po zrušení funkcí okresních koordinátorů však máme možnost obracet se na metodiky sociálně patologických jevů v pedagogicko psychologických poradnách. Bylo však nutné těmto pracovníkům vytvořit podmínky. V některých okresech pracovali tito kolegové pouze na částečný úvazek, což při objemu této práce není možné. Od ledna 2003 byly navýšeny v pedagogicko psychologických poradnách úvazky o 0,7 – 1,0.

Prostřednictvím metodiků prevence v pedagogicko psychologických poradnách monitorujeme situaci ve školách a školských zařízeních z hlediska podmínek pro realizaci Minimálních preventivních programů a navazujících aktivit v oblasti prevence, ve spolupráci s okresními metodiky preventivních aktivit koordinujeme preventivní aktivity škol a školských zařízení a pomáháme zajistit aktivity společné pro více školských subjektů.

Ve spolupráci s okresními metodiky preventivních aktivit zajišťujeme pravidelné pracovní porady (semináře) školních metodiků prevence ze škol a školských zařízení v rámci kraje. Krajská školská koordinátorka prevence sociálně patologických jevů se těchto porad aktivně účastní, sumarizuje návrhy na financování Minimálních preventivních programů a dalších aktivit v oblasti prevence ze státních zdrojů, spolupracuje s odborem pověřeným koordinací prevence na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, je členkou Krajské protidrogové koordinační skupiny, spolupracuje se všemi subjekty participujícími na řešení problematiky prevence na úrovni kraje.

Ve školách a školských zařízeních pracují metodici sociálně patologických jevů. Práce metodika je velmi odpovědná a odlišná na různých typech škol. Jsme přesvědčeni, že by měl být zařazen na úroveň výchovného poradce (snížení úvazku o 2-3 hodiny podle typu školy, příp. počtu žáků).

Metodici každoročně aktualizují ve spolupráci s řediteli, ostatními pedagogy a vychovateli Minimální preventivní program. Ten zahrnuje kromě zhodnocení sociálního klimatu školy všechny složky sociálně patologických jevů (kriminalita, rasismus, týrání, šikana, protidrogové aktivity...). Je průběžně doplňován a aktualizován podle potřeb a aktuální situace ve škole.

Podle počtu konzultací ředitelů škol a jejich pedagogů s metodičkou KÚ Jihočeského kraje musíme konstatovat, že se v řadách žáků a studentů zvýšil počet konzumentů drog, a to jak legálních, tak nelegálních. Ve spolupráci s rodiči řešili pedagogové základních škol ve větší míře problémy s legálními drogami (kouření, alkohol). Rovněž se více objevovalo řešení šikany ve školách.

U ostatních sociálně patologických jevů jsme nezaznamenali zvýšený výskyt vzhledem k předchozím rokům.

Proškolení metodiků prevence zajišťovali v Jihočeském kraji metodici okresních pedagogicko psychologických poraden. Důraz byl kladen na proškolení pedagogických pracovníků nejenom z MŠ, ZŠ, SŠ, ale také DDÚ, VÚDM a dalších speciálních školských zařízení, protože procento rizikové skupiny dětí je zde větší než v jiných zařízeních.

Každá škola i školské zařízení měly k dispozici seznam organizací, zabývajících se primární i sekundární prevencí v okrese. Tento seznam byl aktualizován na pravidelných setkáních příslušných pracovníků.

Velmi dobře se rozvíjela spolupráce s Policií ČR. Policisté se účastnili besed a přednášek nejenom se žáky, ale hlavně s rodiči žáků. Bylo to přínosem hlavně ve školách, kde se objevily problémy se sociálně patologickými jevy, a vedení školy spolu s policisty, pracovníky občanských sdružení zabývajících se sekundární prevencí a dalšími odborníky zorganizovalo tato setkání.

Na celostátní školské výstavě „Vzdělání a řemeslo“ v Č. Budějovicích byl Jihočeským krajem zabezpečen informační stánek „Poradna prevence sociálně patologických jevů“, kde byla veřejnost seznamována s primární prevencí škol a školských zařízení. Zároveň zde mohli návštěvníci získat informace o institucích zabývajících se sekundární a terciální prevencí.

Priority v oblasti prevence zneužívání návykových látek a dalších sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních byly pro nás jednoznačné: zajistit pro děti a mládež dostatečný výběr možností zapojení do mimoškolní činnosti (zájmová činnost) a zlepšit komunikaci s rodiči.

Veškerá činnost vyplývala z konkrétní realizace Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2001-2004 ze dne 29. srpna 2000 a Strategie protidrogové politiky Jihočeského kraje na období 2002-2004.

3.7. Výsledky soutěží a přehlídek

Soutěže a olympiády vyhlášené MŠMT ČR byly podle zaměření rozděleny do pěti oblastí – předmětové soutěže, umělecké soutěže, sportovní soutěže, soutěže z oblasti speciálního školství a ostatní soutěže.

Předmětové a sportovní soutěže se konaly v základních a středních školách v celém kraji. Organizací okresních kol soutěží a olympiád byl pověřeny Domy dětí a mládeže v Českých Budějovicích, Českém Krumlově, Kaplici, Jindřichově Hradci, Písku, Strakonici a v Táboře. Krajská kola převážně pořádal Dům dětí a mládeže v Českých Budějovicích. V okrese Prachatice organizovalo soutěže SVIS Prachatice, jehož zřizovatelem je MŠMT ČR. Okresních a krajských kol soutěží se v Jihočeském kraji zúčastnilo 19 904 dětí.

V našem kraji se také konala celostátní kola. V Prachaticích soutěž Středních pedagogických škol v uměleckém přednesu prózy a poezie „Pedagogická poéma“, v Soběslavi celostátní soutěž žáků odborných učilišť a praktických škol ve vázání a aranžování rostlin „Soběslavská růže“ a v Táboře celostátní kolo soutěže „Sportovní hry mládeže a žáků zvláštních škol“.

Organizací uměleckých soutěží v pěti vyhlášených oborech byly pověřeny Základní umělecké školy tak, aby byl pokrytý celý Jihočeský kraj. Okresních kol se zúčastnilo 561 dětí, krajských kol 548 dětí.

V oblasti speciálního školství byla uskutečněna soutěž Sportovní hry mládeže a žáků zvláštních škol. Okresních kol a krajského kola se zúčastnilo celkem 300 dětí.

Kromě těchto soutěží, které jsou účelově dotovány MŠMT ČR, pořádaly školy a školská zařízení mnoho dalších soutěží v různých oborech zájmové činnosti.

Středisko služeb školám v Českých Budějovicích vyhlásilo další ročník soutěže „Talent Jihočeského kraje“ v kategorii sportovní, technické, přírodovědné, umělecké a humanitní. Do této soutěže bylo přihlášeno 143 žáků a studentů z 60 škol. Na předních místech se umístili žáci z těchto škol: Gymnázium Jírovce České Budějovice a ZŠ Strmilov v přírodovědné kategorii, Gymnázium Pierra de Coubertina v Táboře a DDM Veselí nad Lužnicí v technické kategorii, Gymnázium J.V.Jirsíka České Budějovice a ZŠ Vlachovo Březí v humanitní kategorii, Konzervatoř a ZŠ J.Š.Baara v umělecké kategorii. Ve sportovní kategorii patřily mezi úspěšné SK Máj a Centrum zdravotně postižených z Českých Budějovic.

Závěr

Základním úkolem odboru školství, mládeže a tělovýchovy ve školním roce 2002/2003 jak v oblasti samostatné působnosti, tak v oblasti přenesené působnosti bylo vytvoření systému rychlé komunikace a spolupráce mezi odborem školství a jednotlivými školami na úrovni celého kraje, zamezit roztržitosti oborové nabídky, snižovat počet středních škol a tím reagovat na snižující se počet žáků základních škol, vytvořit podmínky pro další vzdělávání a celoživotní učení a zapojit školy do tvorby projektů v rámci kraje, MŠMT a předstrukturálních fondů EU.

Ve školním roce 2002/2003 spravoval odbor školství, mládeže a tělovýchovy 176 škol a školských zařízení zřizovaných Jihočeským krajem. Od doby přechodu škol a školských zařízení pod Jihočeský kraj došlo k redukci o 13 škol a školských zařízení.

Výroční zpráva obsahuje celou řadu relevantních analýz a významných statistických dat, které již v počínajících časových řadách představují podkladový materiál k významným doporučením odboru školství, mládeže a tělovýchovy zřizovateli k úpravám sítě škol, předškolních a školských zařízení zřizovaných Jihočeským krajem. Celou řadu údajů můžeme poskytnout obcím a městům Jihočeského kraje pro jejich vlastní rozhodování při další redukci především počtu základních škol s ohledem na promítnutí demografického poklesu do časové řady plnění povinné školní docházky.